

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre ... 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam BUDAPEST, KEDD, 1907 SZEPTEMBER 3 6. szám

A HIR 6-ik száma:

Gyilkol a kétfejű sas!

Halál, betegség, emberkinzás a
 gyakorlatokon

Beck és társai Pesten

— Mit akarnak elvinni?

Kristóffy-huszárok Sopronban

Nincs kolera Máramarosban

— El kell zárni a határt —

Megvan a Magyar-Amerikai Bank

Sétál a király!

A Hír ischli szenzációjának 6-ik
 folytatása

A pécsi agrárprogramm!

— Ez is hamis bor —

Gyilkos vadászkaland

Két lelőtt hajtó. A vadász egy
 volt miniszter fia. Az áldozatok
 atyja keresi

Gapon Fiumében!

Orosz barátai jönnek érte
 Visszamegy Oroszországba!

Háboru a cirkuszban

Nyilatkoznak az óriások

Klerikalizmus a művészetben

A betiltott Salome

A zágrábi kórház rejtelmek

— Szerelmes szerzetesek —

TIZENEGY RIPORT

Bródy Sándor regénye

Kis-Szeben leégett

Központi váltóhamisítók m. sz.

Távirat, telefon a világ minden részéből

Itt nyugszik ezer millió!

Örülnek a népek, mikor akasztani vizszik a hóhért, — de hát mikor vizszik már a mi hóhérainkat akasztani? A magyar hadseregben a magyar anyák fiait a mi hóhéraink törvény nélkül, sőt törvény ellenére németül oktatják, németül tanítják, németül rendszabályozzák, németül kinozzák, németül gyilkolják. Törvény ellenére Bosznia zord sziklái, s Galicia tetves falvait délceg magyar huszárokkal, vitéz magyar bakákkal rakják meg, s juttatják őket a szegény bileki bakák sorsára. Komáromi anyák fiaikat még most is siratják — ölelésre várják — de többé nem láthatják. Deli szép legények masirozva mentek — komáromi lányok értük gyászt öltenek. Sirba tették őket idegen országban, köves Boszniában — s poraikat most már csak a szellő hozza Nagymagyarországba!

De ezeknek „odalent már nem fáj semmi!” Hanem azok a szegény bileki katonák, akiket a negyedik esztendőre is törvénytelenül visszatartottak, s akik a „Kossuth Hund” megszólításra visszamorogtak: azok még most is az 1656-ik esztendőben kibocsátott katonai büntetőtörvénykönyv, a Praxis Criminalis alapján Pétervárad és Raguzza tengerparti várának börtönkazamatáiban, nehéz bilincsek között csikorgathatják tehetetlen dühükben fogaikat! Bilincsök is csikorog — meg a foguk is csikorog! Micsoda isteni és nemzeti asszonancia!

Az az égetni való perverz osztrák rendszer, amely egykor Milanó utcáin gazdátlan kutya módra bánt az olasz hazafiakkal: most a magyarral bánik úgy, s az „ungarische Hund” a magyar hadsereg keretében, a szuverén magyar állam területén, a magyar kormányzatnál, de még a magyar országgyűlésnél se találhat védelmet. Nem találhat, mert 1867-ben a törvényt úgy csinálták meg, hogy a magyar katonát a kintatások és a tömeges leölések ellen megvédelmezni ne lehessen. Ezért kell a hatvanhetes törvény alá máglyát gyújtani! Minthogy pedig így Magyarország erejével nem a magyar, hanem Bécs rendelkezik:

csak az átok villáma villanhat föl szemeinkben, csak fojtogató düh nyilatkozhatik meg epéinkben, s csak buzgó imákban epedő vágy kelhet a lelkünkben: Surgat ex ossibus ultor — keljen föl a bosszuálló még a csontokból is!

Örök nálunk a katonai kérdés, örök a magyar katona szomorú sorsa: de gunyjára a sorsnak, most nem szabad vele foglalkozni. De csak a nemzetnek — ellenben Bécsnek igen! Nekünk a paktum értelmében csitt — ellenben Bécs fütyül a paktumra ott, ahol a negyvennyolcas pártnak száz meg száz milliókat kell a gyűlölt osztrák hadsereg megiszavazni, és ahol a feketesárga rongy és a hóhérnóta előtt kell tédet-fejet hajtunk! Honnan van ez? Onnan, hogy a paktum részletei még mai napig sincsenek földérite, s az a nemzet, akinek a bőrére ment az áprilisi megegyezés: eddig tisztán csak a jogok föladását, lekötését, elkobzását látja, — de hogy Bécs egyáltalában kötelezte-e magát valamire, és mire kötelezte: ezt még eddig nem kötötték a nemzet orrára. Olyanok vagyunk, mint a vak légy, s amint nem tudjuk, hogy hol végződik szenvedéseink határa: azt se tudjuk, hogy hol kezdődnek a jogaink, amelyekkel a paktum — most már bizonyos — Csáky szalmájaként bánt el. Elbánt a katonai, el a gazdasági, el a pénzügyi téren; elbánt nemzeti jogainkkal, el az alkotmánybiztosítókkal, és elbánt az általános választói joggal!

A tapasztaltak után mire várjunk még? Vessünk keresztet az eddigi áldozatokra s kezdjük el a nemzeti küzdelmet újból s folytassuk ott, ahol elhagytuk! Igaz, hogy a sirkeresztre ezt írhatjuk rá: itt nyugszik ezer millió — de se baj: több is veszett Mohácsnál! Ne legyen semmiféle kiegyezés — ha nem lehet önálló vámterület, ha nem lehet önálló jegybank és ha nem lehet magyar hadsereg! A darabontoktól pedig ne féljünk, hogy visszajönnek; mert ha tudtuk volna, hogy még a hajuk szála se görbülhet meg: hát már akkor fölhuztuk volna őket a lámpakaróra!

A hang negyvennyolcas — a kéz Ezsaué

Megint palotaforradalom? Hamis próféták — Pécssett

Nagy Emilék furcsa meglepetés elé állították nemrég a parlamentet, pártjukat, a függetlenségi és negyvennyolcas pártot, végül vezérüket Kossuth Ferencet. A Ház gyanútlanul rágódott a cselédtörvényen, amikor hirtelen valóságos indítványzuhatag szakadt a politikai világra. Nagy Emiléknek eszükbe jutott, hogy a függetlenségi párt ne törődjék Ausztriával, ne a közös kormányval, ne a magyar vezényszóval, meg hasonló apróságokkal, hanem vessen rá magát a parasztsztyály fölsegítésére.

A kormányelnök kénytelen volt nyilatkozni. Vagy harminc hónapja irta alá az indítványokat, nem lehetett agyonhallgatni. És az urakkal lehetett beszélni. Nem volt nekik se olyan sürgős, hogy el ne fogadhatták volna a miniszterelnöknek azt a kívánságát, hogy hagyjuk az egész ügyet őszre

Azonban nyár van, meleg nyár s a kerületekből nyugtalankodást és elégedetlenséget jelentenek a honatyáknak. Tenni kell valamit, mert a kerületnek — ments' isten, — eszébe jut megreklamálni a függetlenségi és negyvennyolcas ígéreteket, amelyek a választások után elillantak hír nélkül, nyom nélkül. Megint előkerül tehát a paraszt-boldogítás.

Több függetlenségi és negyvennyolcas képviselő leutazott Pécsre, ahol holnap és holnapután *gazdakongresszus* lesz. Ott lesz a nagybiratok patronusa Darányi Ignác miniszter is és a multkori palota-forradalom rendezői érkezettnek látják az időt arra, hogy megint életjelt adjanak magukról. Lement Pécsre a többi között Laehne Hugó, Baross János, Nagy Emil s újra el fogják mondani, hogy szívük minden dobbanása, agyuk minden gondolata a magyar paraszté.

A Hír munkatársa megkérdezte az egyik függetlenségi párttűt, mitévők lesznek a kongresszus után. Beérik azzal, hogy kivágnak néhány beszédet, vagy tovább is mennek?

— Majd meglátjuk, mi lesz ősszel — felelte a kérdezett képviselő. — Mi szoritani fogjuk a kormányt, hogy indítványainkat a Ház megint elővegye és ha a kabinet nem hajlandó sürgősen megvalósítani kívánságainkat, a Ház döntését fogjuk követelni. Kiváncsiak vagyunk, lesz-e, aki indítványainkat leszavazza . . .

Szép tervek, gyönyörű kilátások. Szeretjük ezt az erős hangot, ezt a merész elhatározást. Igen szoritani kell a kormányt nemcsak ezen dolgokra, hanem a függetlenségi és negyvennyolcas program megvalósítására. Arra, hogy ne alapozza tovább is a hatvanhatot, ne Ausztriát szolgálja, hanem valósítsa meg a többség és a nemzet követeléseit. Ha ezek testet öltöttek, megtalálja a boldogulását a parasztsztyály is.

Wekerle érdemei. Wekerle Sándor ez idő szerint s remélhetőleg nem sokáig Magyarország miniszterelnöke. Agyafurt fiskális-barátja, Polónyi Géza segítségével guzsba kötötte a függetlenségi és negyvennyolcas pártot, kinos s roppant áldozatokkal járó vállalkozásba vitte Kossuth Ferencet s immár hónapok óta azt hirdeti magáról, hogy harcban áll Ausztriával, hogy a kiegyezési tárgyalások során úgy verekszik Beckkel, akár egy Toldi Miklós. E mellett az óriási munka mellett szert tehet az ember érdemekre. Nos, Wekerle már ott tart, hogy az ország méltányolja a munkásságát. Pécssett országos tejjgazdasági kongresszus van. Innen üdvözölték a miniszterelnököt, — lelkesedéssel üdvözölték — mint akinek elévülhetlen érdemei vannak — a tejjgazdaság fejlesztése körül. Kezdetnek ez is elég. Nem-

sokára elérkezik az idő, amikor mások is honorálni fogják Wekerle elévülhetlen érdemeit. Beck, Schönaich, Ischl . . . mind meg fognak jelenni . . .

Radikálisok Kudarca

Kinlódttak Sopronban!

Áchim fölcsapott darabontnak!

Beszélgetés a parasztvezérrel

Sopron népe tán nem tudja, hát megmondjuk neki, hogy a radikálisok vasárnap népgyűlést tartottak. Nép nem volt, gyűlés alig, de hagyjuk meg a radikálisoknak azt az örömet, hogy mégis népgyűlés volt a csoportosulásuk. A radikálisok elfeledték kihirdetni, hogy Kristóffy, a konzervált darabont-tetem az ő vezérük s így néhány vasárnapi ögvelgő mégis betévedt hozzájuk. Hogy meghallgassa a boldogtalan Achim L. András, aki nagyon derék ember, de mióta nincs mandátuma, azóta beteg s azt hiszi, hogy népszerűségének még az sem árt, ha darabontmaradékokkal szövetkezik. Holott nyilván téved s a parasztpártnak aligha fog tetszeni, hogy vezére nyíltan a Kristóffy-banda szolgálataiba állott.

Miért éppen Sopronban gyűléseztek a radikálisok? A jó ég tudja. Elég az hozzá, hogy vasárnap odaérkezett Zsombor Géza, a „radikális-párt“ nyugatmagyarországi alelnöke és Achim L. András, a paraszt-párt vezére. És egy kis, igen-igen szomorú tábor-kar.

Két szónoka volt az ugynevezett népgyűlésnek: Achim, ki a koalíciót támadta és Zsombor, ki az általános választói jogról beszélt. Ezt a fegyvert már ismerjük, Kristóffy darabont-üggyivő szédelt vele, teljes kudarcra. Végül — ezt slágernek szánták — kimondták, hogy a paraszt-párt és a radikálisok egyesülnek.

Achim L. András, kinek csabai mandátumát a Kuria már több mint egy esztendeje megsemmisítette, megint politikai szereplésre vágyik. Ezért lépett most az aljas hazaárulók kompániájába s talán nem is tudja szegény, mily végzetes ballépést követett el vele. A Hír munkatársa ma délután beszélgetett Achimmal, ki így nyilatkozott:

— Sopronból jövök, hol népgyűlést tartottunk és elhatároztuk, hogy a radikális párt és a paraszt-párt egyesül. Közös akciót fogunk indítani, mert a koalíció nemzetellenes politikáját nem nézhetjük tétlenül. Végig lázítjuk az egész országot, az Alföldet, a Dunántúlt és a Tiszántúlt, megmutatjuk, hogy a kormányzat iránt teljesen megváltozik a hangulat. Se a demokratákkal, se az ellenzékeskedő 48-asok szereplésével nem vagyunk megelégedve. Ujságokban, gyűléseken kiabálunk, de a parlamentben hallgatnak.

— És önök mit akarnak? Csak nem képzeli, hogy akad Magyarországon kerület, mely mandátumot ad egy radikális-parasztpártnak? — mondta Achimnak A Hír munkatársa.

— Van elég terünk az országban!

— Hát hogy adhatja magát eszközül a darabontoknak? Hisz Kaffka László, ki a radikálisok elnöke, darabont volt.

— Én Kaffkát nem ismerem, soha nem is láttam, nem törődöm vele. A parasztpártnak én vagyok az elnöke, senki más! — fejezte be a beszélgetést Achim.

Sietett a radikálisokhoz konferenciázni. A hadjárat taktikáját most állapítják meg ezek a gonoszlelkű árulók. Mozgolódnak, de senki ne tartson tőlük. A nemzet ismeri ezeket a Kristóffy-frátereket. És utálja és megveti őket.

Beck jóllakott

Most szelid és kiegyezni jön Gyásznapok Kezdődnék!

A nagy kiegyezési komédia ötödik felvonása is vége felé jár, és jön az osztrák, hogy a függönyt leereszse. Beck és színészei, a többi osztrák miniszterek szeptember tizedikén érkeznek Budapestre, hogy magyar kollégáikkal tárgyaljanak. A tárgyalás azonban Potemkin-játéknál nem egyéb, mert, mint A Hír megírta már, Wekerle régen kiegyezett Béccsel és szállítja mindazt, amit rajtunk a Lajtán-tulról követelnek.

Öt napra tervezik az osztrák miniszterek a budapesti szezsurt s az öt nap, bevallják, csak arra való, hogy a kiegyezési aktákat lezárják. Szeptember tizenhatodikán Beckék már visszautaznak Bécsbe — egész Magyarországgal a zsebükben. Érdekes, hogy az osztrák kormány már is kürtölteti sajtójában, hogy Beck milyen enyhe szándékokkal jön közénk. Hogy már a junktimot sem követeli a kiegyezés meg a kvóta közt, vagyis nem ragaszkodik ahhoz, hogy ugyanakkor, amikor a kiegyezéssel megnyuzza Magyarországot, kvótában is sok millióval többet fizessünk, mint eddig. Erre még ráér Beck, aki biztos a maga dolgában. Biztosra veszi Wekerle, akinek esze ágában sincs ellentállni és a király, aki *állandóan a magyar* érdek rovására sürgeti a közös ügyek elintézését.

Beck azonban hiába szelidült meg — s éppen ez a megszelidülés jele annak, hogy sikerült mindent kicsikarnia — és Wekerle hiába egyezett bele mindenbe: a nemzet s a függetlenségi párt tisztább fele amúgy sem mehet bele kezünk-lábunk megkötésébe s nem fogadhat el egy gyalázatos kiegyezést, ha Wekerléék, Beckék még oly hangosan harsogják is, hogy egy politikai csodát szültek: kiegyezést, amely osztráknak is, magyarnak is jó. Ami azt jelentené, hogy miután kölcsönösen megcsalták egymást — egyik sincs megcsalva. Ámbár némi igazság van benne: *mindketten Magyarországot csapták be!*

Bécs szemtelen. Mindig is az volt, most is az. Ez különben hozzátartozik az osztrákok természetrajzához. De különös, hogy ezek a hengegő bécsiek unos-untalan csak a magyarokkal éreztetik arroganciájukat, ha németről, angolról, vagy akár milyen kis balkán-nemzetről van szó, meglapulnak. Lueger, az eszevesztett polgármester nagy mértékben járult ahhoz, hogy a bécsiek oly határtalan gyűlölettel vannak irántunk. Az ördög törödnék e bitang népséggel, ha nem volnánk államjogi közösségben Ausztriával. De így még sem mehetünk el szó nélkül az osztrák perfidia újabb megnyilatkozása mellett. Bécs városának tanácsa kimondta, hogy a városi hivatalok kötelesek visszaküldeni a magyar hatóságoktól érkezett ama leveleket, melyek nem Wien elnevezéssel vannak el látva. Ránk akarják hát erőszakolni, hogy respektáljuk az osztrák helységneveket. Vajjon lesz-e annyi hazafiság a magyar hatóságokban, hogy a bécsi kupak-tanács számára határozatáról ne vegyenek tudomást?

A KIRÁLYNÁL

Hatodik közlés

Minden jó fentartva

Nap-nap után közli A HIR Ischlbe küldött munkatársának a királyról szóló cikkeket, amelyek országos feltűnést keltenek. Munkatársunk a következőkben adja szenzációs tudósításának egy izgalmas folytatását:

A király sétán

Mikor elhajtott, megint a villát néztem. Már ekkor megint a helyükön voltak a detektívek, a bódék mellett, s a hidnál. Néhány pillanattal utóbb a fehér kötény meglobogott a levegőben. A szobaleány intett. Az erdőre mutatott, amely Schratt háza mögött ér el a kovácsműhelyig és arrafelé intett, amerre álltam. Nem értettem az első percben; de azután megértettem. A detektíveknek szólt.

És az erdő szélén, — előttem — feltűnt a király, Schratt Katalin jobbán. Siettek. A király már nem volt köpenyegben, az asszonyon valami hosszú, fehér kabát volt, olyan porköpenyeg-féle. Nagy lépésekben jöttek. A király kezében bot, az asszonyban becsavart ernyő. Gyönyörű volt, amint így egymás mellett mentek. A király egészen hajlott, úgy görnyed előre, ahogy a fűzfák szoktak a vízre hajolni. A vonala tisztára a ráhajolás vonala. A nadrágja ráncokba rándult a cipőjére. Bluzban van, s a bluz olyan bő rajta, mintha nem is rászabták volna, hanem egy nála erősebb, szélesebb, testesebb emberre. Szivarozik. Valamit magyaráz Schrattnak. Gesztikulál. Nem tudom, miről beszélhet, de talán valami utról, mert széles mozdulattal vág bele a tenyere jobbra és rögtön utána balra. Egyenesen a hidnak. Most vannak a legközelebb hozzám, de annyira közel nincsenek, hogy az arcukat is pontosabban kivehetném. Schratt fején egyszerű szalmakalap, Girardi-kalapnak hívják. A hidon átvágnak. Roppantul sietnek. A király szíppant és balra lendíti ki a füstöt, nehogy Schrattot érje.

A hidon átértek, és nem a hegynek vágta neki, hanem az Ischl tulsó partján a városba vezető országútra. Ez rendes országút, akárki járhat rajta, mennek is, de nagyon kevesen. Egy parasztságos megye el mellettük, észre sem veszi őket. Azután két hölgygel egy hadnagy jön, kard nélkül, a hölgyek kezében virág. Ezek is későn veszik őket észre. Az utolsó pillanatban, mikor már egy vonalba értek, vette észre őket a hadnagy. Fölrendült, kihuzta magát, félreugrott az utból s a jobbkezét úgy vágta oda a sapkájához szalutálásra, hogy azt hittem, még kiüti a szemét. A király viszonozza a tisztelegést, könnyedén és hanyagul. A hölgyeket megnézte. Már jó arrébb járt a király, amikor a hadnagy magához tért. Akkor odafutott a hölgyekhez, akik nyugodtan sétáltak arrébb és még most sem tudták, hogy kivel találkoztak, azt hitték, valami generális, mert nem néztek az arcába, vagy diszkrécióból tették? — Mond nekik valamit, és ekkor ők is, fájdalom, már későn, utánakapják a fejüket és bámulnak. Később megint jött valaki. Egy magános, szakállas, hosszú ur, — kitért, levette a kalapját, mélyen meghajolt. Neki is visszaköszönt a király.

Az innenső oldalon megyek utánuk, a csi lépésben jön. Most átnéz erre felé a Schratt. Meqlát és meqlátja a kocsimat is. Két másodperc múlva újra átnéz és ekkor

szól valamit a királynak. Ő is átnéz. Mond valamit. Megint átnéz. Egy bokor állt ott, a mögé meghuzódtam. Harmadszor is átnézett a király. Intett, de nem tudom, Schrattnak szólt-e ez, vagy a detektíveknek, vagy éppen nekem? Nincs kizárva ez sem. Hogy maradjak el? Nagyon szívesen. Hiszen most már ugyanis láttam, amit látni akartam.

Vagy ötven méterrel haladtam velük párhuzamosan. Itt azután nem követhettem őket tovább. Egy mellékútra tértek be, amely a hegynek vezet s a hegyen keresztül a császár villájába. Az utat eltakarták előlem a bokrok és a fák. Még egyszer-ez egyszer láttam őket fölbukkanni, ahol ritkább volt a lomb. Láttam, hogy az ut egyik fordulójánál egy ember állt, várta a királyt és fölsegítette rá a köpönyegét. Azután tovább haladtak és nemsokára egészen eltűntek a szemem elől.

— Ez az ut — mondta a kocsisom — a villába vezet. Ha parancsolja, elviszem önt oda, ahol Frau Schratt a villából kijön majd.

— Gyorsan, gyorsan — mondtam.

A császári villa

A lovára csapott, vágatni kezdtünk.

Hihetetlenül gyorsan leértünk a császári villa bejáratához, a Götz-Strassera. Valamivel errébb álltunk meg, a színház előtt, a Post-Strasse és a Kreutz-Gasse sarkán és alighogy ott voltunk, — mit gondolnak, ki jött ki a villából, szembe velünk? A szőke bajszú detektív. A drága ember. Ugy vigyázott rám, mint a szemé fényére. Nehogy valami bántódásom essen. A kocsisom leszállt, ő majd kémleli Schratt asszonyt s ha jön, jó előre figyelmeztet majd. Így vártunk néhány percig. Hirtelen a kocsis fölugrott a bakra, hajtani kezdett, megkerülte az egész épület-tömböt és lehajtott a fő-utra, amely a Hotel Kaiserin Elisabeth felé vezet.

Schratt Katalin

— A kisebbik kijáráson jött ki a Schratt a villából — mondta — és befordult a Schul-Gasseba. Ott fog kijönni rögtön.

És jött, nagyszerűen megnézhettem. Egy feketeruhás hölgy volt már vele, társalgónő-féle, — valahol a kijáratnál várhatta Schratt asszonyt. A lábuknál három kis kutya ugrált, ezek a Schrattéi, a társalgónő ezeket is magával vitte. A fehér köpönyeg, amelyről az előbb szóltam, nem fehér, hanem világos-sárga; nagyon finom vászonból való és vagy tizenkét aranygomb van rajta, fényesek és nagyok. Tehát Schratt. Ugy ötven körül járhat, de egyenesen tartja magát. Vörös haja van, de nem kiabálóan, hanem csöndesen és tompán vörös, mint a rozsdá. Van néhány ősz hajszála is és nyilvánvaló, hogy ezeket szégyeli és dugdossa. Az arca nem ráncos, csak egy helyen, az orrától a szájáig, két sötét és elsimithatatlan vágás. Nem kövér, nem sovány, közepeszerű. Ékszer nincs rajta, diszkrét, elég keskeny a cipője, de sántit. Erősen biceg, lehet, hogy a hosszú uttól és a nagy sietségtől, de lehet az is, hogy ez állandó nála, csak az imént nem vettem észre. Furcsa, de úgy van, a kisérője is sántit, ugyancsak a jobb lábára, mint Schratt. A Hotel Elisabeth felé mennek. A kirakatokat megnézik, egy divatárus-bolt előtt hosszasan is megálltak. Oldalt melléjük kerülök. Mikor Schratt meqlát, elfordítja a fejét, ami lehet,

hogy szándékos, de lehet véletlen is. A szálló előtt megállnak. Az egyik portásfiu kalaplevéve odamegy hozzájuk, mondanak neki valamit, azután várnak. Nemsokára megjelenik az a fehérszakállas ur, aki az imént kintjárt Schrattnál, amikor a király is ott volt, és más uton, de egyidőben távozott el tőlük. Az ismeretlen köszönt, nem csókolt kezét, néhány percig álltak ott, diskuráltak, azután elváltak. Schratt a Wirer-féle fürdőbe ment, ahol kurát tart. A hotelben megkérdeztem később a portásfiutól, ki az az ur, akit Frau Schratt lehivatott, — mire megnézte a vendégkönyvben:

— Tegnap érkezett. A neve: *General-direktor Palmer aus Wien*. Egyebet nem tudott róla mondani, és ez nem volt sok; később azután megtudtam, hogy ki ez az ember, s hogy mit keresett a Villa Felicitásban, mikor a király is ott volt.

A fogadóból a postára mentem, egy táviratot kellett megírnom. Hát amint ott, a táviró-tiszt üveges szekrénye előtt, az állványon irok, érzem, hogy *valaki áll a hátam mögött és elolvassa a sürgönyömet. Hátranézek, hát a szigorú, feketeszakállas detektív volt, és megint a világ legártatlanabb képét vágta hozzá.*

— Das ist doch eine Unverschämtheit! — mondom neki; — hogy milyen szemtelen.

Zavartan feleli:

— *Bocsánat, csak egy levelet akartam bedobni.* Mert az állvány olyan volt, hogy leveleket is lehet belé dobni . . .

(Folytatása holnap.)

UJ KONC a horvátoknak

A vasutas pragmatika

Megint megnyirbálták!

A horvátok obstrukciója miatt egy paragrafusba szorult a vasutasok pragmatikája. Hosszu vajadás után kijárta a kormány a királyi szentesítést s ma végre megjött a kereskedelmi miniszter rendelete is, amely megállapítja a régi részleteket. De csak részben régiek a részletek. Van újítás is a pragmatikában s — természetesen a horvátok javára szolgáló is. Benn vagyunk az engedményekben, most már *Rakodczay*, a szerencsétlenül megválasztott gyenge kezű bán is keresi a horvát kedvezményeket és sikerült is Kossuthot rávenni arra, hogy Horvátországban a bán állapítsa meg, szabad-e a vasutasnak ebbe vagy abba az egyesületbe belépnie. Ezzel az újabb hibával szemben nincs miért örülnünk azokon a módosításokon, amelyeket függetlenségi párti képviselők ajánlottak a kereskedelmi miniszter figyelmébe.

Kossuth beleegyezett abba, hogy a vasutas engedély nélkül is üzhet *mellékfoglalkozást*. Elég, ha bejelenti. A szabadságidő minimumát, a hét napot fölemelte *nyolcra*. Politizálhat szabadon a vasutas és elmaradt az a rendelkezés, hogy *se mozgalmat nem kezdhet, se híveket nem toborozhat valamelyik jelölt érdekében*. Kimaradt a *passzív rezisztenciát büntető paragrafus*; ellenben belenyugodott a miniszterium abba, hogy a vasutas a fegyelmi hatóság ítéletével szemben *magánjogi igényeit a rendes bíróság előtt követelhesse*.

Nagyjában így fest az új pragmatika s így marad addig, amíg újra a Ház elé vihető. A vasutasok érdeke megköveteli, hogy a parlament minél előbb részleteiben is törvényerőre emelje, a nemzet érdeke többet követel. Azt, hogy a horvát lázadóknak tett újabb engedmények kitérül- tessenek. Ez a legkevesebb, amit tenni kell.

„K. u. k. Gemeinsame Armee“

Hadgyakorlat Bécsujhelyen

Kinozzák a katonákat

Menetelés a halálba

Agyonlöttek egy főhadnagyot

Sok halott, sok beteg!

Fájdalmas megdöbbenéssel adjuk a hírt: a közös hadsereg buta, kegyetlen katonai szelleme gyilkolja a magyar katonákat. Tegnap értek véget a nagy nyári hadgyakorlatok. Vérlázító, gyalázatos eredményei vannak a manővereknek és a vele kapcsolatos meneteléseknek. Bécsujhelyen, Grác mellett és a Thauernen át a halálba masiroztatták a katonákat, Losoncon pedig halottra kinozták őket. Bécsujhely, Grác, Thauern, Losonc, nagyobb vereségei a közös hadseregnek, minden Königsraetznél, minden Solferinónál. Ott az ellenség golyója ölte meg őket, itt maga a közös hadsereg buta katonai szelleme gyilkolta halomra a katonákat. Ezért nagyobb vereség minden Königsraetznél, minden Solferinónál: Bécsujhely, Losonc, Grác, Thauern.

I.

Bécsujhely Mars!... A halálba...

Bécsujhelyen és környékén nagy hadgyakorlatok voltak az elmúlt hónapban. Ezekben a hadgyakorlatokon résztvettek többek között: a 14-es Landwehrezred és a 25-ös közös gyalogezred, amelyben sokan vannak magyar katonák is. Tegnap, szeptember 1-én értek véget a gyakorlatok. A manőver vezetői csak a gyakorlat befejezése után tették meg jelentésüket az illetékes hatóságnál. Ezek a jelentések megdöbbenő adatokkal szolgálnak.

Kiderült, hogy a több hétre terjedő gyakorlatok alatt a haláleseteknek egész sorozata fordult elő. Augusztus 21-én beteget jelentett egy katona: Karbouschek Károly, nős, kereskedő, több gyermek atyja, magyar alattvaló. Elmondotta, hogy beteg, hogy össze van törve, hogy nem bírja terhét. Plazek dr. ezredorvos megvizsgálta, de a házasembert nem találta betegnek. Kényszerítették, hogy tovább masirozzon. Másnap, augusztus 22-én, eszméletlenül összeesett. Bevitték a bécsujhelyi katonai kórházba; utközben meghalt. Ugyanazon a napon meghalt Bécsujhelyen egy másik tartalékos is.

A gyakorlatok utolsó napján, szombaton, a 14-es Landwehrezred kétszázötven kilométeres menetelést végzett. Ezen az uton — állítólag — hetvenen-nyolcvanan lettek súlyos betegek. A 25-ös gyalogezredbe bevonult egy Mihaloschek József nevű tartalékos. Ez is kereskedő, ez is családapa. Mikor bevonult, beteget jelentett. Nem hitték el neki addig, hogy beteg, amíg be nem bizonyította: augusztus 27-én a bécsujhelyi csapatkórházban meghalt. Egy másik tartalékos Grimbachnál menetelés közben halt meg...

Ma még ellenőrizhetetlen és pontosan meg nem állapítható az a pusztítás, amit a korlátolt, buta katonai önkény véghez vitt. Minden jel arra vall, hogy Bécsujhelyen tiznél több haláleset és nyolcvan-száz megbetegedés történt...

A Hír szerkesztősége telefonon érdeklődött az események felől Bécsujhely város polgármesteri hivatalánál:

— Sem hivatalosan, sem privát uton nincsen tudomásunk a hadgyakorlaton történt eseményekről. Mi is csak hallomásból tudjuk a dolgot. Az igaz, hogy megbetegedések és halálozások történtek. Részletekről nem tudunk. Nem tudunk arról sem, hogy valamiféle vizsgálat folyt volna.

Bécsujhelyen tehát haláleset, sok-sok meg-

betegedés történt. Vizsgálatot azonban nem indítottak.

Iványi Géza fővárosi tisztviselő, aki ma délben érkezett meg Bécsujhelyről, a következő megdöbbenő részleteket mondta el A Hír szerkesztőségében:

— Összetörve, halálos fáradtságban érkeztem ma vissza. Magam is súlyos beteg voltam, s két napig a bécsujhelyi kórházban feküdtem s a lábajomra való tekintettel sem bocsátottak volna el, ha véletlenül régi ismerősre, emberséges ezredorvosra nem akadok a katonai nagyurak között. Borzalmas kaleidoszkopba folyik össze az agyamban mindaz a hihetetlen esemény, amit a Bécsujhelybe való érkezés előtt láttam. Jó volna, ha egyszer a parlament és a sajtó képviselői apróra végignéznék egy-egy ilyen gyakorlatot. Tulzás nélkül mondhatom, hogy az esetek tizedrésze sem kerül nyilvánosságra. Nagy affért csináltak a bileki esetből, pedig a Bécsujhelybe marsoló bajtársak közt sokkal rettentőbb dolgok történtek. Hét haláleset már a nyilvánosságra került, de én úgy tudom, hogy magánál a tizennegyes gyalogezrednél kilenc halott esett áldozatul. Magyar fiu ritkán jut oda. Négy földimről hallottam, hogy megbetegedtek s egy magyar, Hajós Károly törvényszéki hivatalosolga másfél órai szenvedés után meghalt. Krausz ezredorvos azt mondta róla, hogy szimuláns, amikor összesett. Tovább kellett volna vonulnia. A faluban, amelyet nemsokára elértünk, pihenőt nem tartottunk és a községháza előtt megint elvágódott a szegény Hajós. Estére ki is adta a lelkét. A bécsujhelyi kórházban mellettem halt meg egy tartalékos a 14-ik ezredből. Valami üvegkereskedő volt Feldbachban s öt gyereket maradt utána. A huszonötösök közül kétszázánál többen összeestek és betegkocsi alig volt. Sokan ott maradtak az utszélen, amíg nagysokára értük nem küldhettek, volt olyan, aki szomjan veszett. Azok a bitang svábok még az ivóvizet is drága pénzen mérték. Ennyi szerencsétlenség bizony nem történhetett volna Magyarországon területén. Száznál több megbetegedés történt a tizenhetesek közt is. Az áldozatok egyike budapesti vadászönkéntes. Úgy hallottam, vasuti hivatalnok az apja. Biztosan nem tudom, mert kérdezősködni nem lehetett. Egy ilyen kérdés miatt hatórai kurtavásra verték Ottlik Jenő tartalékost. Pedig félnapon át marsolt azelőtt. Ahány halott volt, mindre azt mondták: sz'vszlühűdés ölte meg, de egyről biztosan állíthatom, hogy puskatussal verte a cseh őrmester. Összesen legalább hatszáz megbetegedés történt.

II.

Losoncon kikötéssel, kurtavassal kinozzák a katonákat

Magyarországon minden megtörténhetik, különösen a közös hadsereg égíse alatt. Néhány éve, hogy a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben eltiltotta a tiszteket attól, hogy a katonákat kurtavassal és kikötéssel kinozzák. Ez a büntetési mód már majdnem ki is pusztult; hosszú ideje, hogy hírt sem hallották.

A 34-es gyalogezred most Losoncon időzik. Innen jelentik, hogy a losonci és vidafalvai gyakorlatok tartama alatt hihetetlenül embertelen kínzásokat szenvedtek a katonák, akiknek tulajdonképpeni része magyar. Napirenden van a kurtavassal és a kikötés. Több tartalékos beteg lett a

rettenetes kínzásoknak. Egy losonci polgármester feljelentést tett ebben az ügyben a honvédelmi miniszternél. Vizsgálatot azonban nem indítottak.

Szomorú irás érkezett ma A Hír szerkesztőségéhez. Egy kusza írásu levelező lap. A 34-es gyalogezred megkínzott tartalékosai írták:

Ugy tudjuk, — írják többek között — hogy a honvédelmi miniszter pár esztendővel ezelőtt eltiltotta a tiszteket attól, hogy kurtavassal és kikötéssel büntessék a katonákat. Hát kérem, ezt a parancsot nem igen tartják meg a 34-ik gyalogezrednél. Most tartunk hadgyakorlatokat. Losoncon és Vidafalván és a tisztek majdnem minden nap kikötnek valakit és kurtával büntetnek. A mi panasz szavunkat nem hallja senki sem és nincs más utunk a dolog nyilvánosságra hozására, mint az, hogy levelet írunk és ez uton kérjük a honvédelmi miniszter ur pártfogását.

Jekelfalussy Lajos most Lontón nyaral. Nincsen messze Budapestről, alig kétórányira. Egészen bizonyos, hogy nem jut el oda a megkínzott katonák jajkiáltása.

III.

Grác

Öt halott, sok sebesült

Nemcsak a magyar katonákat pusztítja a közös hadsereg korlátolt, kegyetlen katonai szelleme. Ez a távirat Grácból érkezett:

Hetek óta nagy gyakorlatok folynak a környéken. Ezekben a manővereken egy vadászönkéntes és négy közlegény meghalt. Ezenkívül négy katona kapott napszúrást: állapotuk életveszélyes. Állítólag meghalt a gyakorlaton a második bosnyákezed két bakája.

Távirati uton érdeklődünk a hír után; amelyet lapunk zártáig nem erősítettek meg.

IV.

Klagenfurt

Menetelés a Thauernen át

Radelbergnél agyonlöttek egy főhadnagyot

Nagy hadgyakorlatok folynak most Krajnában is. Iszonyu fáradalmakkal kelnek át a hadgyakorlatokra vonuló csapatok a magas hegyháton. A menetelés során tömérdek sokan dőltek ki. Különösen kegyetlen volt a mars a Thauernen át. Itten egy ember meghalt, sokan megsebesültek.

A Radelbergen való átkelés közben feltűnt keltő esemény történt. Amint a Kaerthner Landeszeitung értesül, a hadgyakorlatok során több éles golyó sivitott el. Egy éles golyó a második bosznia-hercegovinai ezred egy főhadnagyát megölte. Nagy vizsgálatot indítottak a tettes után. Mindaddig nem sikerült megállapítani, hogy ki volt a tettes, bár a nyomozó hatóságnak az az álláspontja, hogy ez tervszerűen történt, hogy többen összebeszéltek arra, hogy a tisztek egyik-másikat „véletlenül“ agyonlötjék. A vizsgálatot egy hétig titokban tartották.

Telefonon kérdést intézett A Hír szerkesztősége a közös hadügyminisztérium elnöki osztályához. Az inspekciós kapitány a következő „felvilágosítást“ adta:

— Mindaddig nincsen sem hivatalos sem privát uton tudomásunk a történetekről. A hivatalos jelentés csak az eljárás befejezésével egyidejűleg kerül a minisztérium elé.

Bécsben, a hadügyminisztériumban még semmit sem tudnak a katonai önkény végtelen pusztításairól. Tehát bizonyos, hogy minden valóban megtörtént. Ujra meggyilkoltak néhány magyar katonát. Ismét becsapták, ismét gyilkos tudatlanságban hagyták ezt a nemzetet. De mi lesz, ha ezt a sok gátságot megunja végre a becsapott, kiuzsorázott, szegény ország. Mi lesz, ha ez a nemzet öntudatra ébred.

Ügyvédek harca

Vádak Győrffy ellen

Megvan az amerikai magyar bank

Dr. Miklós Gyula és dr. Győrffy Gyula ügyvédek háborúsága a hét végén valószínűleg dűlőre jut, mivel az Amerikában tartózkodó Miklós hamarabb megérkezik, mint tervezte, hogy leszámoljon vádlójával.

Mai értesüléseink megerősítik vasárnapi jelentésünket: mindinkább bizonyos, hogy a vesztes Győrffy lesz ebben a botrányos ügyben. Valamennyi illetékes helyen azt mondották, hogy Miklós intaktsága kétségtelen s csak rosszindulatu emberek terjesztik tovább a világos tendenciájú vádakat. Dr. Miklós egyik barátja, aki a törvényszéki palotában dolgozik, így nyilatkozott *A Hír* tudósítója előtt:

— Mindenesetre jó szolgálatot tett *A Hír* az igazságnak, hogy ezt a szenzációt közölte. Én is tudom, hogy napok óta fölháborító részleteket pletykálnak Miklós-ról. Most legalább tisztázódik az ügy és a vád szavahihető cáfolata megakasztja a rágalom alattomos terjesztését.

Dr. Győrffy már eddig három helyen kereste a maga állítólagos igazságát.

Miután három esztendővel ezelőtt fölbomlott a dr. Miklóssal való társasviszony, a hatodik kerületi járásbírósnál indított pert Miklós ellen.

Győrffy lett a vesztes ott.

A törvényszékhez fordult aztán és polgári pörrel támada meg dr. Miklóst. Egész sereg tanut hallgattak ki, — amint vasárnapi számunkban említettük — s a szavukihető, előkelő tanuk nemcsak hogy megerősítették a Miklós igazát, hanem egész sereg kompromittáló adatot nyújtottak Győrffy Gyula ellen . . .

Győrffyt, aki valamikor tekintélyes politikus, jómódu fiskális, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank jogtanácsosa volt, nagyon különös színben tüntették föl azok a tanuvallomások.

Szóba került az a nevezetes affér, amelyben *Szterényi József* államtitkár is szerepelt a *fontógépek* révén s amely Győrffynek az elítélésével végződött. Napfényre hozták a *Nessi*-iroda titkait, amelyekben Győrffy is szerepelt, mint az Amerikába szökött dr. *Nessi Pál* Sip-utcai irodájának vezetője. Végül említést tettek arról az eljárásról, amelyet Győrffy a székely erdő-panama ügyében végzett.

Ezután merült föl annak a szüksége, hogy Miklós Amerikába utazzék az Amerikai Magyar Bank érdekében.

Győrffy elérkezettnek látta az időt, hogy bosszút álljon dr. Miklós Gyulán. Megtette a bünvádi följelentést s egyben figyelmeztette az ügyészséget, hogy „a vádlott Amerikába szökik.”

Miklós azonnal jelentkezett dr. *Geszt* Andor ügyésznel s följánlotta a huszonötezer korona óvadékot, hogy a szökés vádjának valószínűségét is elvegye. Az utlevelet aztán megkapta.

Dr. Miklós nem egyedül hajózott át az Oceán másik felére. Rajta kívül meghívták New-Yorkba *Gyenes Lajost*, a *Magyar Pénzintézetek Központi Hitelbankj*-nak igazgatóját és dr. *Blaskovics* apátkanonokot, aki egyben országgyűlési képviselő.

A newyorki tárgyalás, — mint *A Hír*-nek ma jelentik — eredménnyel járt. *A Magyar Amerikai Bank megalakulása biztosítva van.*

Tekintélyes newyorki pénzesoport részvételével ütötték nyélbe a pénzintézet tervét, amelynek közgazdasági és különleges szociális jelentősége kétségtelennek mondható, amennyiben — ha szolid alapon megfelelő tőkével működik — véget vehet elsősorban a tömérdek amerikai csalóbankár üzelmének.

KOLERA

nincs Máramarosban

Behurcolhatják Bukovinából Órizzük a határt!

Oroszországból átcapott a kolera Máramarosba! Ez a hír terjedt el ma az országban, mindenhol megdöbbenést és félelmet keltve. Arról szólt a riasztó tudósítás, hogy az irtózatot betegséget az oláhok hurcolták be, akik Bukovinán keresztül eljárnak dolgozni Oroszországba is, ahol véres háborúnál is rémületesebben pusztít a kolera. *A Hír* tudósítója a közigazgatási hatóságoktól és a megyei és városi tisztiorvosi hivataloktól azt az értesítést kapta, hogy kolerajárvány ez idő szerint nem fenyegeti Máramarost, egy megbetegedés sem fordult elő, amelynek tünetei a kolera vallottak volna, de a bukovinai határt szigorúan kell őrizni, nehogy áthurcolják a dögvészt a magyar földre.

Nincs Kolera!

A máramarosszigeti alispáni hivatal kereste fel *A Hír* telefonon, ahonnan a következő értesítést kapta:

— Az alispáni hivatal ma délután a fővárosból kapta híret a kolerajárványak. Hála Istennek, a rémhirnek sem mi alapja. Mindenesetre lelkiismeretlenség és könnyelműség volt a beláthatatlanul fontos ügyet terjeszteni, országos rémületet keltve, a nélkül hogy nálunk érdeklődtek volna, mint azt *A Hír* tette. Oroszországban némely vidéken epidemikus a kolera. Kérlelhetetlen szigorúsággal kell őriznünk a bukovinai határt, nehogy a fuvaros oláhok és a vándorló munkások áthozzák a veszedelmet. Most még nyugtalanságra sincs ok. A kolera áttöréséből egy szó sem igaz.

A megyei Kórházak

A koleráról szóló híresztelések szerint a máramarosszigeti közkórházban több kolerabetegét ápolnak. *Lengyel Soma* dr., a közkórházak főorvosa a következőkben nyilatkozott *A Hír* tudósítójának:

— A kolera híre valószínűtlen. Nem emlékszem rá, hogy hat hónap óta egy eset is előfordult, amelynek tartama alatt kolerikus tünetek mutatkoztak volna a betegnél. A közkórházakban pedig, ahová a megyebelieket is beszállítják, egyáltalában nincs olyan beteg, aki legtávolabbról is összefüggésben lenne az oroszországi kolera-epidemiával. Kérjük a híresztelést határozottan megcáfolni.

Aki a Községekből jön . . .

A vármegyei tisztí főorvos, *Kozma Sándor* dr., ma fejezte be vidéki körutját. *A Hír* tudósítója az ő véleményét is kikérte:

— Ma érkeztem meg rendes felülvizsgáló körutamról és örömmel konstataáltam, hogy a vármegye közegészségügyi viszonyai kielégítőek. Koleramegbetegedés nem fordult elő, hozzá hasonló megbetegedés sem.

Szuronyerdő a Kolera ellen

A hatóság dicséretes buzgalommal igyekszik csirájában elfojtani a veszedelmet. *Haydin Imre* dr. miniszteri biztos már augusztus 24-én és azóta minden nap *Kozma Sándor* dr. megyei főorvossal betutazta az egész vidéket. Mindössze Toronyán volt egy haláleset, amelynek tünetei emlékeztetnek a kolera nostrasra. A halott

neve: *Rofcsak Alexej*. Bukovinából érkezett Toronyára, ahol rokonai laknak. *A Priszlop*-hágón a csendőrséget összpontosították, hogy segédkezzenek az átkelő összes utasok fertőtlenítésénél.

A lengyel határon

Lavoone, szeptember 2.

A lengyel határon szórványosan kolera megbetegedések fordulnak elő. A legtöbb eset *Viskova*-ban volt, ott hárman haltak meg gyanus gyomor-fájásban. A lakosságot eltiltották a paszuly-, tök-, burgonya- és gyümölcs-evéstől.

*

Máramarosban tehát még nincs kolera. A bukovinai határt azonban fokozott óvatossággal és buzgalommal kell őrizni, mert orosz földön a járvány fekete árnya már ráborult az egész országra, nyomában két nagy veszedelem nyargal: halál és pusztulás! . . . Aggodalomra egyelőre nincs okunk, de az elővigyázat felette szükséges. Órizzük a határt.

Egy város leégett

Kisszeben pusztulása

Nincs viz a mentéshez

— *A Hír* tudósítójának telefonjelentése. —

Eperjes, 1907 szeptember 2.

Tegnap éjszaka óta pusztító lángok martaléka a kisszebeni járás székhelye: *Kisszeben*. A gyönyörűen fejlődő kis város kigyulladt és huszonnégy óra óta, amióta a tűz tart, a város nagy része leégett.

A tűz a városház melletti épületben támadt éjjel után egy órakor. Hogy mi okozta, nem tudják. Még mielőtt mentésre gondolhattak volna, a tűz már átcapott a városházára, onnan a többi épületre. A nagy szélben gyorsan terjedt a tűz. Csakhamar lángban állott az egész főutca.

A lakosság riadtan özönlött az utcára, amely megtelt ijedt, félmeztelen alakokkal. Valahogyan összedelődött a tűzoltóság és a mentéshez látott. Ez azonban óriási nehézséggel járt. Egyrészt az erős szél nehezítette meg a —tűzoltók munkáját, másrészt a *vizhiány*. Néhány perc alatt minden viz elfogyott és az emberek tehetetlenül állottak a dühöngő elemmel szemben.

Nagynehezen értesítették a szomszédos falvak és *Eperjes* tűzoltóságát, amely még az éjszaka folyamán kivonult a tűzhöz. Segíteni azonban ők is keveset segíthettek. Léégett a járásbíróház, az iskola, a posta épülete, ami rendkívül megnehezíti, sőt csaknem lehetetlenné teszi a lángokban álló városnak a világgal való összeköttetését.

Az anyagi kár, mint eddig a zürzavarban meg lehetett állapítani, több, mint félmillió korona. Több száz ember lett hajléktalan. Állítólag több emberáldozata is van a rémes tüzvésznek. Bizonyosat még nem lehet tudni, valószínű azonban, hogy a tűz, amely még ma éjszaka is dühöng, több áldozatot is követelt.

Gapon magyar földön

Él a forradalomnak

Fantasztikus vándorlása Európán keresztül

Az a meglepő, fantasztikusan hangzó hír, hogy Gapon György pápa, a modern orosz Kapisztrán, a forradalom egykori vezére él, beigazolódott. Ez a poltavai kis-orosz, a birodalom déli részéből való pap, aki mintha csak a forradalom szent lelke szállta volna meg, egyszerre ott állott az orosz munkásság élén, épp oly hirtelen és csodálatosan el is tűnt az események színteréről. A forradalmi munkásság, 1905. január 22-ike után, amikor Gapon a cár elé akarta vezetni a kenyéért és békeségért könyörgő népet és amikor ezt a küldöttséget az atyuska jóakarata helyett golyó és halál fogadta, a nép elfordult Gaponról. Megkezdődött az orosz forradalom, minden borzalmával, minden kegyetlen üldözésével — csak Gapon nem bántotta senki. Gapon a kormány embere, Gapon áruló volt! Amikor később híre jött, hogy a forradalmárok Finnországban, Pétervár közelében, egy villában fölakasztották, kivégezték a Judást, senki sem lepődött meg rajta.

Nos hát — nem úgy történt. *Gapon nem halt meg, él, itt van Magyarországon és a Hír* kutatásai vele kapcsolatban olyan fontos politikai akció folyását derítették ki, amelyek esetleg megváltoztatják az orosz forradalom menetét és az orosz birodalom sorsát. A kormány és a forradalmárok *békeközben vannak*, tárgyalnak egymással és a közvetítő köztük a halottnak híresztelt, élő Gapon.

I.

Gapon Fiumében

(A Hír kiküldött tudósítójának telefonjelentése.)

Fiume, szeptember 2.

A Nap és A Hír információi Gapon abbáziai tartózkodásáról, itt nagy izgalmat keltek. A rendőrség is érdeklődni kezdett a dolog iránt és megfigyelteti az abbáziai penziókat, vendéglőket. Megállapították, hogy az az ember, akiben Gaponra ismertek, eltűnt Abbáziából...

Abbáziában igen sok orosz fürdővendég tartózkodik és ezekkel együtt sok orosz rendőr-kém is, akik most minden fürdőhelyen ott nyüzsgenek, ahol oroszok élnek.

Ezeknek az oroszoknak a társaságában járt az a fekete szakállas, akit Gaponnak ismertek föl. Rendesen együtt ozsonnáztak a Kvarnerokávéházban.

Az orosz kolóniában van egy dús gazdag kereskedő, akit ismernek az egész fürdőhelyen. A nábobnak hívja mindenki. Tudósítónk megkérdezte ezt az urat, mit tud Gapon abbáziai tartózkodásáról. Az orosz nábob ezt felelte:

— Arról biztosíthatom önt, hogy Gapon él, a meggyilkolásának híre hamis volt. Ezt mi már hónapok óta tudjuk. De Gapon már nincs Abbáziában. Többet nem mondhatok, kérem, elégedjék meg ezzel.

Én azonban nem elégedtem meg ennyivel. Sikertől kikutatnom, hogy Gapon Fiumében, az óvárosban lakik, környezete kérésére azonban a lakását nem árulhatom el.

II.

Gapon feltámadása

A Hírnek Budapesten tartózkodó oroszoktól, akik a forradalom vezetőivel összeköttetésben vannak, továbbá, az orosz kormány egyik félhivatalosának útutazó munkatársától, a következőket sikerült megtudnia:

Véres Vizkereszt

1905. január 22-én, orosz Vizkereszt napján történt, hogy hatalmas pétervári munkássereg vonult a cári palota hóval borított terére, békes szándékkal, könyörögni a cárnak, engedje a munkásokat szervezkedni, engedje, hogy segítsenek borzasztó nyomorukon. Az ünnepi alkalmat azért választották, mert Vizkereszt-napján — Jordán-vize ünnepén, mint az oroszok nevezik — a cár maga is megjelenik a nép előtt.

A palota elé vonulókat Gapon pápa vezette. Ez a tüntetés nem volt forradalmi tett. A kormányon akkor ugyan Goremikin volt, minden liberális törekvésnek az ellensége, de Gaponnak mégis megbízói és bizalmasai voltak a hatalmasok körében.

Ezek Szviatopolszk-Mirszky, az előbbi, akkor már bukott miniszterelnök és Kutlar, annak belügyminisztere. Mind a ketten az államtanács tagjai. A liberális Szviatopolszk-Mirszky és Kutlar ny akartak segíteni az orosz forradalmon, hogy a munkásokat a kormány megbízottáival szerveztessék. Erre alkalmazták Gapon, aki már január 22-ike előtt a liberális Szviatopolszk-Mirszky fizetett alkalmazottja gyanánt vezette és szervezte a munkásokat. Ezért azonban nem lehet árulónak nevezni, mert Kutlar és Szviatopolszk-Mirszky őszintén, tisztességesen akarták a munkások helyzetének javítását.

A véres Vizkereszt-napján már nem volt a kormány embere. Goremikin a rövid liberális uralom után a legkegyetlenebb reakciót vezette be. Szviatopolszk-Mirszkynek azonban mégis volt bizonyos befolyása, különösen a hadsereg liberálisabb köreiből — ő maga is tábornok — és kivitte azt, hogy amikor Gapon és munkásai érkeztek, a helyőrség bántatlanul hagyta őket a cári palotáig.

Nem számított azonban a kamarillával, a mely Peterhofból csapatokat hozatott és belelővetett a munkások tömött sorába. Ezzel felángolt a forradalom.

Gapon Szviatopolszk-Mirszkynek és körének a befolyása megvédte minden bántódástól, őt amikor Stolypin, a mostani miniszterelnök, került a kormányra, ismét arra gondoltak, hogy Gapon tehetségét és összeköttetéseit a forradalmárokkal felhasználják. Ezzel azonban várni kellett, mert a pápa akkor nagyon népszerűtlen volt, kiderülvén, hogy valamikor fizetést húzott a kormánytól.

A villa titka

Ekkor tavaly februárban, jött a híre, hogy Gapon a forradalmárok egy villában, Pétervár közelében felakasztották és arcát a felismerhetetlenségig megcsontították.

Már akkor felmerültek kételyek, hogy a talált holttest, bár Gaponra vonatkozó okmányok voltak a zsebében, nem a híres pápa. A forradalmi párt központja komünikét adott ki, amelyben kijelentette, hogy Gapon nem ítélte halálra és ha meggyilkolták, az nem a forradalmárok műve.

Később Lozsukov orvosprofesszor, aki a talált holttestet megvizsgálta és fölboncolta és aki Gapon is jól ismerte, kijelentette, hogy a holttest nem lehet Gaponé. Gessen Vladimir ezt a

Rjecsben, amelynek Gapon is munkatársa volt, megírta, amire a kormány ezer rubelre és egy havi fogságra ítélte.

Ez érthető, mert azt a hírt, hogy Gapon meghalt és hogy az összeroncsolt hullát az ő földi maradványai, a kormány terjesztette el. Azóta kiderült, hogy a fölakasztott tetem, Visninszky forradalmár volt, akit a kormány gyilkoltatott meg és a kormány esempész-tette a zsebébe a Gaponra vonatkozó papírokat. A kormány ezzel az volt a célja, hogy a munkássereg pópának halála hírével keltvén, elfeledkezzenek róla, az ellene való haragos hangulat megszűnjön a munkások közt és később felhasználhassa.

Gapon missziója

Ennek most érkezett el az ideje. Gapon rögtön — a kormány pénzén — Svájcba ment és itt tartózkodott egész addig, míg a stuttgarti szociálista kongresszus megkezdődött. Közben Gorkijnak és néhány más befolyásos orosz szociálistának leleplezte magát és sikerült igazolnia a viselkedését. Stuttgartban megjelent Plechanovnak, az orosz szociálisták vezérének lakásán, tárgyalt vele és a már előkészített Plechanov az ő rábeszélésére beleegyezett, hogy kísérték meg a kormány és a munkások kibékítését, a kormány támogatásával való szociális szervezkedést.

Gapon Gorkijjal együtt Stuttgartból Torinóba ment. Innen Gorkij táviratilag megegyezett a szociálista központokkal, amelyek beleegyeztek, hogy Gapon legyen a közvetítő köztük és a kormány közt. A tárgyalások helyéül előbb Abbáziát jelölték meg és csak később, amikor Gapon ott felismerték, egyeztek meg Fiumében.

Gapon most Fiumében várja a kormány küldöttjét. Szombaton hajnalban 4 óra felé érkezett oda Abbáziából. Az orosz kormány részéről Krisanovszki, a belügyminiszter segédje — az ami nálunk az államtitkár — érkezik oda pénteken, tárgyalnak és ha sikerül a megegyezés, Gapon még a nap visszatér Oroszországba.

Utját valószínűleg tengeren teszi meg, de az sem lehetetlen, hogy Budapestén át tér vissza hazájába, ahol csilloga egykor magasan ragyogott, hirtelen lebukott és most új fényre újra feltámadt.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-melbajok

(Tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkőpést, tüdőveszesurult, létfűző eredménnyel gyógyítanak új gyógymóddal, inhalációkkal és szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA Tüdőbajok rendelőintézete—inhalatorium

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12. 2-4-ig.



Megérkeztek a legújabb angol

cilinderek

a legszebb formában, darabja 13, 15 és 18 korona.

KERTÉSZ PÁL

Rákóczi-ut 40, a Népszínházszemben. Telefon 46-79.

UJ KÖNYV. HARMADIK EZER.
TÁRSASÁGBA TÁR?
 akkor olvassa el
„Az eljegyzéstől az esküvőig“
 olím könyvet. Házasulandók tankönyve.
!! A fiatalság bibliája !! — 2 Korona.
 Könyvkereskedésekben kapható, vagy a szerzőnél, **PARDÓCZ ELEMÉR,**
 Budapest, Erzsébet-körút 36. 10069

Rum és Likörök
 készítése házilag!!
 100%-200% megtakarítás!

fillér 80 fillér

egy adag koncentrárt jamaika rum kivonatot, vagy az alább felsorolt likörkivonatok bármelyika, melyek segítségével 1½—2 liter igen finom rumot, vagy 2½—3 liter igen finom likört készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allach, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikör, Diólikör, Fodromenta, Kakao, Kávé (Crème de Mokka), Köményes, Mogyorólikör, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Ószi és sárga barack stb. Conc. jamaika rumkivonatot és Cognackivonatot

1 kor. bektidése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Főraktár:

Majthényi Béla
 arany kereszt drogéria és illatszertár
 Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Verebészés közben

Gödön dr. Hajcsi György ügyvéd fia halálos szerencsétlenség áldozata lett

A főváros szomszédságában levő Göd község tegnap óta megdöbbentő szenzáció színhelye. Az ott nyaraló dr. Hajcsi György fővárosi ügyvéd tizenhároméves József nevű fiát verebészés közben végzetes baleset érte. A Flóbertpuska, amelyvel vadászott, véletlenségből elsült és a fiu holtan rogyott össze.

Dr. Hajcsi György fővárosi ügyvéd, az Ipar-és Kereskedelmi Bank volt igazgatósági tagja régóta Gödön nyaral a feleségével és három gyermekével, akik közül a középső, a tizenhároméves József lett a tragikus szerencsétlenség áldozata. Hajcsi József tegnap verebészni ment a kastély melletti erdőbe. Három béresgyerek kísérte, Sebők András és Jani, egy gödi béres fia, továbbá egy szödi kisfiu.

Már egy pár verebet lőttek és egészen benn voltak az erdőben, mikor a Hajcsi-fiu odaszólt Sebők Andrásnak, hogy töltsen meg a puskát és adja át neki. Sebők András megtöltötte a puskát, és felhuzta a kakast, hogy lövésre készen adja át a fegyvert az urfának. Ekkor történt a szerencsétlenség. A kakas visszacsapódott és kilökte a fegyverből a golyót, amely egyenesen Hajcsi József szívébe fúródott. A fiu kiáltás nélkül, holtan rogyott össze.

A három béresgyerek, mikor látta, mi történt, rémült futásnak eredt. Sebők András egyenesen hazarohant egy kés húzott elő a fióból és elfutott Szöd felé. A másik két fiu hazament, de a tizennégyéves Andrist ma estig nem találták meg a csendőrök. Valószínű, hogy a szegény fiu öngyilkos lett félelmében.

A kis Hajcsi József holttestét egy béres vitte be a kastélyba. Kiterítették és ma este elvitték a kerepesi temetőbe, ahonnan holnap délután temetik. A két béresgyereket ma kihallgatták a csendőrök. Szepegye mondták el a megrázó szerencsétlenség részleteit, Sebők Andrásról azonban nem tudnak felvilágosítást adni.

A kis kegyelmes vadászon

Két fiut föbelőtt! Teritéken a hajtók

Berta András megőrült! Tíz forint a fájdalomdíj

Ifjú Hegedüs Sándor fegyvere

Kürth községnek, amely a zsolnai vonalon fekszik, Galántha állomáson innen, nagy szenzációja van. Vadászat volt a községben, Hegedüs volt miniszter fia vadászott ott a barátaival, és vadászat közben megdöbbentő szerencsétlenséget okozott: **vad helyett két hajtót terített le**, s közülök az egyiket oly súlyosan sebesítette meg, hogy a szegény hajtó haldoklik. Eddig ez csak egy szerencsétlen, szomorú eset, de komolylyá az teszi, hogy a **balkezes vadász eltűnt, nem jelentkezett**, úgy vélte, hogy tíz forint fájdalom-díjjal elintézte az egész dolgot, amelyben emberéletéről van szó, s a megsebesített hajtó hozzátartozói hiába keresik, mert elsőbbséget azt sem tudják, Hegedüs miniszternek melyik fia a tettes, és nem tudják azt sem az egyszerű emberek, hogy merre keressék.

Augusztus 15-én folyt le Kürth községben a szerencsétlen vadászat. Az egyik Hegedüs-fiu és néhány barátja mentek ki a határba. Egész sereg hajtót fogadtak, közöttük Berta András és Berta Poldit, akik testvérek, az apjuk szegény földműves. Hogy történt, hogy nem, **Hegedüs mindkét Bertafiut föbelötte**. Sörétre volt a fegyvere megtöltve. Berta Poldinak nem esett komolyabb baja, míg a másik, Berta András, aki tizenöt-tizenhat éves lehet, **oly súlyos állapotban van, hogy talán belepusztul a sebébe**, de ha életben marad is, örök időkre nyomorék marad.

Hegedüs Martinek erdőor útján tíz forintot küldött a Berta-fiuk apjának és meghagyta, hogy hívassanak orvost. Azóta nem jelentkezett többet. Hazautazott Budapestre és még az orvosi s a gyógyszerári költségekről sem gondoskodott. Az öreg Berta elvitte a fiát Földi Elemér körorvoshoz, aki valami kenőcsöt adott és azt mondta, azzal kenegessék a meglőtt helyet. A gyógyszer azonban nem használt, a fiu állapota egyre rosszabbodott, napjában tizszer is elájult és úgy viselkedett, mintha az agyveleje meghibbant volna. Két nap előtt újra elhívták a körorvost. Azt mondta: a fiunak nap-láza van, nem komoly a baja. Nagyobb bizonyosság okáért azonban elhívták a köbökuti vasuti orvost is, aki ráparancsolt Bertáékra, hogy azonnal el kell vinni a gyereket Pestre, ahol majd kivesszik a fejéből a söréteket, — ha csak azt nem akarják, hogy a fiu elpusztuljon. Szombaton éjjel vonaton fölhozták a fővárosba a sebesültet s a köbökuti orvos is föl kísértte. A Zsolna felől jövő személyvonat zsufolásig tele volt utassal s a beteg fiunak azon az ülésen kellett helyet foglalnia, amelyet rendszeren a kalauz szokott elfoglalni. Élettelenül, tehetetlen karral, lehuny szemmel ült ott a fiu s az apja az egész uton tartotta, nehogy felbukjék.

Egy szemtanu előtt az öreg Berta elmondta mindazt, amit itt közlünk. Még hoztatta a következőket:

— Az egyik fiam otthon van, és még most sem tudja a szemét kinyitni, úgy megsértette a sörét. A másik fiam ez, aki itt van, — **láthatja, valósággal a halálán**

van. Hegedüs miniszter fia tíz forintot küldött a két föbelőtt fiamért. Még az orvosi költségeket is én viselem, eddig birtam, de most már nem bírom, — szegény ember vagyok és az utiköltséget úgy kérttem kölcsön. Persze, elmennék Hegedüs urhoz, vagy a törvény elé vinném a dolgot, de én nem tudom, **melyik Hegedüs-fiu volt, és hogy hol találhatom meg**. Az erdő-örnél is, meg a doktornál is tudakozdattam utána, de egyik sem tudott fölvilágosítással szolgálni.

Eddig az öreg Berta előadása. A beteg fiut a köbökuti orvos a pályaudvarról nyomban a Szent-István-kórházba vitette, ahol meg fogják operálni. A szerencsétlen gyerek állapota válságos. Hegedüs urnak pedig most már igazán illenék jelentkeznie. A körorvos urnak is jó lenne utánanézni, hogy miért rendelt kenőcsöt a sebre és miért emlegetett naplázat, ahelyett, hogy a söréteket a fiu fejéből azonnal kivette volna . . .

A Szent István-Kórházban

Berta András szombaton este a vonatról a Szent-István kórházba vitték be. A fiut a sebészeti-osztályba vették föl, s az A. pavillonban fektették le. Balázs doktor vette kezelésbe a fiut, akit elkísért az apja és a köbökuti orvos. Azt hitték, operációra lesz szükség. De ma este szenzációs fordulat történt.

Balázs doktor a fiu gyógyításában a lőtt seb kezelését egyelőre elejtette, s e helyett ma este hat órakor sürgősen átvitte a beteget a kórház G. pavillonjába, amelynek Keller Kálmán doktor az orvosa, s amelyben a súlyos idegbajosokat kezelik. Ez annyit jelent, hogy a fiunak most már csak a kisebb baja a sebe, — nagyobb baj van vele. Azt hiszik, hogy a szegény Berta András megtévedt. Vagy a lövés érte az agyvelejének valami részecskéjét, vagy a hibás kezelésbe örült bele.

A HIR egyik munkatársa ma este kint járt a Szent-István kórházban s a G. pavillonban megtalálta Berta András. A négyes számú, hálós ágyban fekszik, nehogy kiugorhasson az ágyból és valami kárt tehessen. Nagyon kicsi fiu, még egészen gyerek, kisesontu, kisműves és amióta bevitték a kórházba, **magas fokú láza van**, s a feleletei teljesen zavarosak. Össze-vissza beszélt, de voltak világos momentumai is és ezekben a következőket mondta el:

— Meglöttek, vadászon, ahol hajtó voltam. A réten volt. Hegedüsnek hívták azt az embert, aki meglőtt. Szöke ember. Az apámnak tíz forintot küldött. Nem találták meg. Vonaton jöttünk föl, azután kocsin is jöttünk, meg gyalog.

Keller doktor, aki kezeli, még nem tudott róla felvilágosítással szolgálni, mert csak este vette át a sebészeti osztályról. Ma este brom-morfiumot adtak be a betegnek, hogy aludjék el, mert szombat óta nem hunyta be a szemét. Az altatószernak azonban nem volt meg a kívánt hatása. Balázs doktor, akinek az osz-

tályáról a beteget elvitték, a következőket mondta el A HIR munkatársának:

— Az operációt egyelőre elhalasztottuk. A beteg most a megfigyelő-osztályon van. Valószínű, hogy megőrült. Egyebet egyelőre nem tudok mondani. Csak még annyit, hogy a köbölkúti orvos, aki elkísérte ide, elmondta nekem is, hogy vadászatot lőttek meg a fiut, és hogy Hegedüs volt miniszter fia lőtte meg...

A tettes — ifj. Hegedüs Sándor

Éjjel 2 óra.

A szerencsétlenül járt gyermek apja nem tudja, hogy Hegedüs volt miniszter fia közül melyik lőtte meg az ő fiát. Hegedüs miniszter is kettő volt és mind-egyiknek több fia van.

Késő éjjel A HIR munkatársa megállapította, hogy a szerencsétlen vadász ifj. Hegedüs Sándor, a drámaíró, Hegedüs Sándornak, a néhai *val* kereskedelmi miniszternek a fia. Ifju Hegedüs Sándor a következőket mondta el a szomorú esetről:

— Én voltam az, aki a szóban forgó hajtó-gyereket meglőttem. Augusztus 15-én történt, fűjre vadásztunk. Véletlen vadász szerencsétlenségről van szó. A fiu nekiszaladt a lövésnek, a sörét három helyen sebezte meg, a fején, a mellén és a kezén. A gyerek állapota nem volt súlyos, kérdeztem, mivel tartozom, mire azt felelték: tizenöt forinttal. Augusztus 18-án volt ez, akkor feljöttem Budapestre. Meghagytam, ha a fiúnak komoly lenne a baja, értesítsenek. Tegnapig nem kaptam értesítést. Tegnap jelentették, hogy a fiut felhozták Budapestre és a Szent István-kórházban fekszik. Ma jártam kint és azt az értesítést kaptam, hogy az állapota javult, nem komoly a baja. Megdöbbenéssel hallom most, hogy a fiu megtébolyodott. Képzheteti, mennyire sajnálom ezt a szerencsétlenséget és természetes, hogy minden kötelességemnek meg fogok felelni.

2 óra tíz perc.

Most jelentik A HIR-nek, hogy a szerencsétlenség dolgában már feljelentés ment az ügyészséghez, sőt egy vizsgálóbíró már járt is a Szent István-kórházban, hogy kihallgassa a beteg Berta Andrást. A kihallgatás nem járt eredménnyel, mert a fiu félrebeszél, elmeállapota a lehető legrosszabb.

Nem kell a kiegyezés! Babocsay Sándor, az egriek függetlenségi és negyvennyolcas párti képviselője, tegnap számolt be választóinak. Semmi körülmények között *nem szavazza meg az unjonclászm fölemelését*, — mondotta, — mert hűségese híve kíván maradni a függetlenségi lobogónak és szeretné, ha a kiegyezés *nem jönne létre*. Hát ez nem is képzelhető másképp. Aki hü akar maradni a negyvennyolchoz, nem szavazhatja meg a kiegyezést, sőt tüzzel-vassal azon kell lennie, hogy mindenki leszavazza.

A kormány szociális programja. Eről a nemlétező dologról tartott előadást a gyomai kerületben — mint *Békéscsabáról* táviratozták — Fábry Károly függetlenségi párti képviselő. Fábry ugyanis egy Köröstarcsán, mint Mezőberényben a nemzeti törekvések eredményes istápolásáról (ugyan, ugyan!!!), a gazdasági politika sikereiről és a függetlenségi párt jövő feladatairól beszélt beszámolójában.



A HIR



Ah, a kitünő franciák! Valóban, elmés emberek ezek a franciák. Van szívük ránk is gondolni, talán épp azért, mert tudják, hogy mily rettenetesek most Magyarországon a pénzügyi viszonyok. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy egy francia pénzcsoport, mely a Kina-szibériai és a nagy indiai vasutakat is finanszírozta, a magyar államvasutakat akarja megvásárolni. G. de Chambor, a vasutak kihasználására alakult részvénytársaság igazgatója vetett szemet a magyar államvasutakra. Kerek ötezer millió frankot adnának érte. Így olvassuk *A Napban*. Nagy, mondhatnók: óriási összeg ez, amit ha megkapna ez a szegény magyar állam, föllendíthetné vele egy kicsit az ipart, meg a kereskedelmet. De akármilyen szépen hangzik is az ötezer millió — mégis csak bolond terv a franciák terve.

Kés, vasbot, revolver. Huszonhat véres verekedés zajlott le a mára virradó éjszakán a fővárosban; köztük több súlyos természetű nagy összetűzés. Ifjabb Kovács József hentesmester, Dán József és Jánosi József hentessegédek a József-köruton levő *Házam-kávéházban* mulatoztak. A három József közül az utolsó összeszóllakozott Garas József számtiszttel egy leány miatt s a negyedik számú József megsértette a többi Józsefet. A jól megtermett henteslegény, tekintet nélkül a druzsaságra, nekiment Garasnak és vasbottal inzultálta, majd több vendégbe belekötött. A pinecérek se maradtak nyugton s olyan verekedés keletkezett, hogy *kilenc ember megsérült*. A tükröket, márványasztalokat darabokra törték. Végre is rendőrök segítségével kilökték az összes Józsefeket, Kovács Józsefet és Jánosi Józsefet a Rókus-kórházba vitték. — Mayer Lajos vasesztergályos és Straubinger József napszámos régi haragosok voltak. Véletlenül találkoztak tegnap a Váci-ut és Hungária-körut sarkán. Mayer késrel támadt a gyűlölt ellenfélre, aki elkérte *Bali Károly* nevű barátjától revolverét és *mellbelőtte* Mayert. A szerencsétlen ember *haldokolt*, amikor a Rókusba vitték. Straubingert elfogták. — A Hungária-körut 89. száma alatt levő vendéglőben duhaj legények összeverekedtek *Kerekes* András lakatossegédet *megölték*, Kiss Imre kovácssegéd a fején, *Hegyes* Gyula fodrász a mellén és fején, *Koncz* János kocsis a nyakán, *Arkediusz* István vendéglős pedig a hátán sérült meg. Valamennyit kórházba vitték, Kerekesen kivül; ez a morgueba került. — *Ringa* József és *Kiska* Ferenc az újpesti Andrassy-ut 6. száma alatt összeveszték. *Ringa agyonverte* Kiskát. A tettest letartóztatták.

A házasság béklyói. A szabadgondolkodók, a feministák, a szociálisták a házasság reformját sürgetik. A szélsőségekben szárnyaló ujjításoknak sok a barátja, de semmiképp nem lehet megérteni a londoni püspök haragját sem, aki körleveleiben elkeseredetten, szilaj fanatizmussal harcol az ellen, hogy az özvegy férj elhunyt feleségének hűgát vezethesse oltárhoz. A londoni püspök, mint az angol papsághoz intézett leveleiben olvassuk erköltestelennek tartja ezt a házasságot, mert az anglikán egyház zord parancsaival ellenkezik. Ennél pedig milliószor fontosabbak az emberi szabadság parancsolatai, amelyek feljajdulhatnak a londoni püspök rendeleteire, amelyeknek a házasságban is meg kell hagyni azt a határt, a melyet különben megszártak a többi államok törvényei. A házasság ezt a formáját sehol sem tiltják, éppen Anglia törlette pálcát. Az özvegy férfi úgy gondolkozhatik, hogy ki szeretné jobban árvait, mint az elköltözött hitves huga, akit máris rokoni kötelék kapcsol hozzájuk, ismeri őket és bizonyára a testvére emlékét a legbecsületesebben őrzi meg. A londoni püspök, az anglikán egyház, de senki a világon nem gördíthet akadályt a legszentebb emberi érzések egyesülése elé.

A büntanyák alkonya. A *Hir* muh heti leleplezése, amely a budapesti zugkávéházak megrendszabályozását jelentette, nagy megrökönyödést keltett a fosztogató-helyek gazdái közt. Szaladtak fűhöz-fához és rá akarták venni a Magyarországi Artista Egyesület vezetőségét is, hogy vegye át hivatalosan az érdekeik képviselőt. Így akarták megcáfoltatni közlésünket, amely szerint a főkapitánynál való küldöttségjárás s az egész akció *nem az igazi artisták műve*. A ravasz terv azonban meghiusult s az egyesület vezetősége így nyilatkozott *A Hir* tudósítója előtt:

— Elejétől végig helyes, amit önök közöltek. A főkapitány urhoz betolakodó deputációban csak kávécsok és olyan artisták voltak, akik a kávécsok *engedményesei*. Nem volt és nem is lehet rá joguk, hogy az artisták összességének a nevében szóljanak. Téves hát bizonyos lapok jelentése, hogy ez a kérdés az artisták összességét érinti. A mozgalomhoz nekünk semmi közünk. Mi is csak köszönettel fogadhatjuk, ha elpusztítják azokat a kávéházakat, amelyekben a vendégeket leitatják és kifosztják.

Ma arról értesültünk a főkapitányságon, hogy már életbe léptették dr. *Boda* Dezsőnek a minap ismertett szigorú rendelkezését. Ezentul az összes varieté-kávéházások havi hat-száz korona engedelem-díjat fizetnek és *állandó rendőrségi felügyelettel* játszatnak. A büntanyákat rendszeresen ellenőrizni fogják és ahol a nagy díjakat a publikum kifosztásával igyekeznek megkeresni, ott az *iparendélyt is nyomban elveszik*, ami a helyiség becsukását jelenti.

Huszonöt év. Egy nagyon áldásos, szimpatikus, minden elismerésre érdemes intézmény, az Országos Állatvédő Egyesület ebben az évben ünnepeli fennállásának huszonötödik évét. Egy negyedszázada működik már Magyarországon lelkesen, energikusan és a szerény munka esőndjében a derék Állatvédő Egyesület és nem vár az emberektől elismerést és hálát a pártfogoltjaitól: az állatoktól. Egyedüli jutalmuk, igazán csak az a jutalom, amelyet a jótett magában hord. Az Országos Állatvédő Egyesület 1882-ben alakult két kiváló, lelkes ember, *Hermann* Ottó és *Királyi* Pál agitációja nyomán. Az egyesületnek akkor 586 tagja volt, ma, huszonöt év múlva 1859 a tagok száma. Ez a lelkes, egyre növekedő sereg minden téren fáradhatatlan jószággal buzgólkodik az állatok védelméért. Folyóiratokat, olvasókönyveket naptárakat ad ki mindes évben ezer meg ezer példányban, s egyre nagyobb számban állítja föl a vidéki állatvédő egyesületek állomásait. Az Országos Állatvédő Egyesület energikus buzgalomának köszönhető az időről-időre megjelenő miniszteri rendeletek, amelyeket állatvédelmi szempontból adnak ki. *A Fák és Madarak napjának* megteremtése is az egyesület buzgalomának az eredménye. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt éves történetéről most nagyon érdekes könyvecskét irt *Máday* Izidor, az egyesület mostani elnöke. A könyv egy koronába kerül, *Grím* Gusztáv adta ki.

Öngyilkosság vagy szerencsétlenség? A huszonhetes számú személyvonat, amely a kelenföldi állomásról indult el ma délután, az összekötő vasuti hid előtt levő budai köhídon *elgázolt* egy fiatalembert. A tizennyolc-huszéves férfi fejét levágták a kerekek. Zsebében levelet találtak erre a címre: *Mihalik* János, Budapest, Besenyő-utca 14. Személyazonosságát még nem tudták megállapítani. A holttestet bevitték a törvényszéki orvostani intézet boncoló termébe. A rendőrség vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy öngyilkosság történt-e vagy szerencsétlenség.

A közös konyha. A közös konyha intézménye egyre nagyobb tért hódít a vidéki városokban. Most az aradi állami tisztviselők körében mozgalom indult meg, hogy a praktikus intézményt Aradon is életbe léptessék. A tisztviselők bizottságot küldtek ki Nagybecskerekre, hogy az otáni közös konyhát tanulmányozza.

☞ **A bajai főnyeremény.** A milliós főnyeremény miatt letartóztatott Wagner Sándor könyvvezető mérhetetlen bajba döntötte a bajai kereskedelmi és iparbankot. A budapesti pénzügyintézetek sorba megtagadták a bank váltóinak visszleszámitolását s ez megakasztotta az egész üzletmenetet. Hogy a végső romlástól megmentse a szorongatott intézetet, az egész igazgatóság lemondott tisztségéről. A részvényesek felkérésére Weidinger Dezső földbirtokos és nagykereskedő, valamint Rajk Aladár képviselő ma Budapestre érkeztek, hogy itt visszleszámitolási hitelt szerezzenek a banknak. Az új igazgatóság tervbe vette, hogy a bank négyszázötvenezer koronás alaptőkéjét kilencszáz ezer koronára emeli fel. A felemelt alaptőke már teljesen jegyezve is van. Ha a fővárosi pénzügyintézetek a reeszkompt-hitelt megadják, úgy a bank túl lesz minden kellemetlenségen. A milliós főnyereményt a pör eldőltekig külön fogják kezelni. A letartóztatott Wagner Sándor könyvelő szabadlábra helyezése tárgyában a jövő héten dönt a szegedi ítélőtábla. Védője korlátlan összeget ajánlott fel érte óvadéknak.

☞ **A gyilkos vonat.** Nagybecskerekéről jelentik: A szenthuberti vasúti állomáson ma délután egy Temesvárról Szegedre menő vonat elütötte Mikleán Vilmos vasúti tisztet, aki át akart szaladni a vágányokon a berobogó vonat előtt. A mozdony kerekei borzalmasan összezúzták a szerencsétlen vasutast, aki nagy családot hagyott hátra.

☞ **Harc olaszok és horvátok közt.** Fiume nagyon nyugtalanodik az utóbbi időben. Péntek óta egymást érik az olaszok és horvátok között való összetűzések. Tegnap este megisméltődtek a zavargások. Voloscában nagy mulatságot rendeztek a susáki szokolisták. Késő este tértek vissza Fiuméba, ahol már várta őket a susáki horvátok nagy tömege, amely nagy tüntetést rendezett a szokolisták mellett. A susáki hidnál összeütköztek az olaszok és a horvátok. Előbb szidták egymást, majd egymásnak akartak rohanni. A rendőrség visszszorította a horvátokat a hid másik oldalára. Erre a tömeg Fiume felé kezdett lövöldözni. Körülbelül nyolcvan lövést tettek a rendőrség és csendőrség felé. Tizenkét óra tájban kirendeltek egy század pénzügyőrt és egy század Jellasics-bakát a rend fenntartására. A pénzügyőröket a rendőrség megerősítésére használták fel, míg a katonaság a városbába udvarán állott készenlétben. Fiumében nagy volt a nyugtalanság. Az Adamicu-téren több száz embert foglalt állást. Várták a horvátokat, ezek azonban nem jöttek át, mert a hidnál a csendőrség szétverte őket. Sebesülés nem történt. Fiumében horvátok és fiu-meiek közt kisebb verekedések voltak. A rend csak a hajnali órákban állott helyre. A lakosság a tüntetések miatt rendkívül nyugtalan.

☞ **Halálba kergette a lányát.** Igazi kültelki tragédia utolsó felvonása játszódott le ma délután a ferencvárosi Mihálkovicstéren. Szladanec Flóriáné, született Kosár Mária ötvenhat esztendősné markotányosnő, aki az Üllői-uti Mária Terézia-kasznyában szolgált, mérget ivott. A rendőrségi nyomozás szerint elkeseredésben kereste a halált. A leánya ugyanis könnyelmű természetű hölgy és az öreg asszony ezért korholta, mire a leány leszidta és megverte. Szladanece bántában marólgatót ivott, amely annyira összeégette a beleit, hogy haldokolva került a Szent István-kórházba. Az orvosok azt hiszik, hogy tegnapra kiszárad.

☞ **Végzetes szerelem.** Brunner Anna, a Közúti Villamos Vasúttársaság hivatalnoknője ma délután a Vigadó-téren beleugrott a Dunába. Hajómunkások kimentették és súlyos állapotban szállították a mentők a Gellérthegy-utca 72. számú lakására. A tizennyolc éves leány szerelmi bántában kereste a halált s azt mondotta, hogy újabb kísérletet tesz az öngyilkosságra, mi helyt jobb alkalmat talál.

☞ **Házasság.** Wallasz Jenő, a Pesti Napló belső dolgozója szeptember 1-én kötött házasságot Gyenes-Gottlieb Gitta festőművésznel, Gottlieb Ferenc államépgyári főfelügyelő leányával.

☞ **Uj gróf, uj báró.** Nehány nap előtt jelentette *A Hír*, hogy a király Semsey László országgyűlési képviselőt grófi rangra fogja emelni. A kitüntetést vasárnap már közölte is a hivatalos lap, megerősítve hiteles értesülésünk. Semseynek és törvényes utódainak a grófi ranggal együtt az örökös főrendiházi tagság jogát is adományozta a király. Ugyancsak vasárnap közölte a hivatalos lap, hogy a király kesselekeői Majthényi László báró titkos tanácsos bárói rangját kiterjesztette Majthényi Ádám fiára, ifjabb Majthényi Lászlóra.

☞ **Siófokon minden csendes.** A siófoki bakk-asztal a kaszinó padlására került. Ezerkoronások helyett, most pókhálók takarják a zöld posztót, megszűnt a bakk, emlékézt zálogcédulák, szövetkezeti váltók és néhány válópör aktái őrzik. De ezekre is feladás borul. A cédulákat kiváltják, az elusztott butorok visszakerülnek a házardörnaceságákhoz, a váltókat beperlik a szövetkezetek, a válópörökben pedig dönt a bíróság. A becsutott játékot egyszerűen elseperte *A Hír*. A kaszinó igazgatói későn, a bakk elhullása, a poentörök távozása idején, de mosakodnak és elítélik a Lüntanya működését. Néhány hölgy, akik a selyemingüket is elvesztették és az odasereglett nemzetközi sipisták siratják csak a játék kimulását. Ma levelet kaptunk egy siófoki nyaralótól, G. J. urtól, amelyben elpanaszolja, hogy Váradi igazgató, hogy a kaszinó számára villamos világítása legyen, a sétatereken leszereltette a villamos lámpákat. Most már azokat újból felszerelheti. *A Hír* eloltotta a kaszinó lámpáit.

☞ **A Déli Vasut csalója.** *A Hír* írta meg elsőnek, hogy a Déli Vasutat egy szélhámos megkárosította negyvenezer koronáig. A pokoli fuffanggal végrehajtott csalás azonban csak félig sikerült. A csaló felvette a finom, ropogós ezreket, de a gráci rendőrség letartóztatta. Eddig szolt tudósításunk. Grációl táviratozzák, hogy sikerült a csaló személyazonosságát megállapítani. A neve: Engelbrech Károly, volt déli-vasúti hivatalnok. Kiderült, hogy büntársai is voltak, akiket ma este tartóztattak le. Ezek: Pohle Frigyes hivataloszolga és Schönthauer József hivatalnok, mindketten a vasúttársaság szolgálatában. Holnap a ravasz embert Bécsbe kísérik, ahol az ügyészégi fogházban kapnak szállást.

☞ **Az újvidéki jóslat.** Bokányi Dezső a szocialisták legnépszerűbb agitátora szombat este Újvidékre érkezett, ahol ötezer főnyi szervezett munkásság fogadta lampionos menetben. Tegnap délután volt a négyüzlés, amelyben Bokányi két óráig beszélt az általános választójogról és a politikai helyzetről. Fejtegette a szociáldemokrata párt álláspontját és figyelmeztette a munkásságot, hogy résen legyen akkor is, ha a kormányt a radikális lapok és elvtársaik rákényszerítik az általános választójogra; mert ez a kormány meg fogja hamisítani a választójogot és ki fogja játszani a munkásságot. Akkor elérkezik a munkássághoz, amelyet nem vérrel harcolnak végig, hanem az általános és országos sztrájkok proklamálásával. Végül felhívta a munkásságot, hogy óvakodjék felekezeti és nemzetiségi villongásoktól. A beszédét Zsivanovics fordította szerbre. Bokányit egész este ünnepezték Újvidéken.

☞ **Megölte az apját.** Borzalmas családi tragédia történt Mező-Kovácsházán. Matheidesz Mihály földmivelőt megölte a fia. Matheidesz izákos ember volt és folyton üldözte és verte a feleségét, hogy minél több pénzt adjon neki. Szombaton ismét részegen jött haza és pénzt követelt a feleségétől. Az asszony megtagadta kívánságát, Matheidesz erre úgy dühbe jött, hogy fegyvert ragadott és ráemelte a feleségére. Ekkor Mihály nevű 18 éves fia, aki a jelenetnek szemtanúja volt, felkapott a földről egy ballát és hátulról olyan csapást mért apjára, hogy az nyomban meghalt. Az apagyilkost a csendőrség elfogta.

☞ **Egy szerencsétlen asszony, aki a legkésőbbesettebb nyomorba jutott, fordul itt az emberek jó szívéhez.** A férje kilenc hónap óta elmebeteg s hattagú családját betevő fát a házában hagyta. Cím: G. J. VII., Elemér-utca 4, II. lépcső,

☞ **Meggyuladt ravatal.** Palotási Világhy Nándor földbirtokost ma délután akarták eltemetni a Baross-tér 15. számú házából. Az előkelő családnak számos ismerőse fejezte ki személyesen a részvétét s a második emeleten levő lakás annyira megtelt az elhunyt tisztelőivel és családtagjaival, hogy a hőség tűrhetetlenné vált. Kinyitották az összes ablakokat. Tárva volt az ajtaja is annak a szobának, amelyben a diszes ravatal fölállították. Így keresztszél támadt s az égő gyertyák lángja belekapott a ravatal fekete díszletébe. A könnyű, vékony anyag gyorsan elégett s a tűz tovább terjedt. Ropant riadalom keletkezett, mindenki ijedten menekült s a tumultusban egy fiatal leány veszedelmes sérülést szenvedett. A tűz elpusztította a szemfédelet is, a zárt faksorsóba azonban már nem tudott behatolni, mivel a telefonon értesített tűzoltók idejekorán megérkeztek és gyorsan elfojtották a tüzet. A holttest sértetlen maradt. Jelentékeny része volt az oltásban László István-nak, aki nyugalmazott rendőr s egy temető-kező vállalat alkalmazottja. A derék ember pusztán kézzel igyekezett gátját vetni a tűz terjedésének s közben összeégett a keze és melle. Sebeit a mentők kötötték be. A temetést persze el kellett halasztani.

☞ **Öngyilkosok.** Egy fiatal asszony tegnap délután az újpesti köpartnál a Dunába ugrott. Bárány János fatelep ör ki akarta menteni, de nem sikerült, mire az ismeretlen nő elmerült a habokba. Holttestét még nem találták meg. Vasárnap délután a Szilágyi-utca 10. számú házban revolverrel mellbe lötte magát Papp Anna tizenhétéves varróleány. A Rókus-kórházban ápolják. Állapota életveszélyes.

☞ **Parasztok a pápa előtt.** Ma este száz-tíz magyar parasztból álló zarándok-társaság indult utnak Budapestről Jeruzsálembe, hogy megtekintsék a Szentföldet. A zarándokokkal utazik Kaiser Nándor, a Ferenc-rendi szerzetesek házfőnöke is. A parasztkok visszafelé való utjukban elmennek Rómába is és ott kihallgatásra jelentkeznek a szentatyánál.

☞ **Halálos baleset.** Temesvárról táviratozzák, hogy dr. Mayer Emil újvidéki posta- és táviratigazgatósági fogalmazó ma délben a Kronprinz-szálló lépcsőjéről leesett és szörnyet halt. A tragikus eset Újvidéken általános részvétet keltett.

☞ **A fehérvári sztrájkolók.** A székesfehérvári általános sztrájk még most sem ért véget. A rendőrség folytatja a vizsgálatot a mozgalom vezérei ellen. Újabb tizenegy iparossegédet tartóztattak le, akik fenyegetésekkel akarták rábírní a dolgozó munkásokat a munka abbahagyására. Az ügyészségre átkisért letartóztatottak ellen Sárkány Ferenc vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálati fogságot, ami ellen a terheltek felfolyamodással éltek. A felfolyamodás ügyében holnap dönt a vádtanács. A munkások körében, még azok közt is, akik munkába álltak, rendkívül nagy az elkeseredés.

☞ **Gyorsírás és gépirás.** A főváros legnagyobb és legkedveltebb gyorsíróiskolájában a Stenográfia országos Gábelsberger-féle magyar, német, gyorsíró- és gépiróiskolában (Kazinczy-utca 8. I. em.) szeptember elsején új gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyamok nyílnak. A gépirási oktatás teljesen díjtalan.

A HIR REGÉNYE

Bródy Sándor regényével *A vilamossal* kezdtük meg eredeti regényeink sorozatát. Bródy Sándor ez új munkája *A Hír* számára készült: tisztán budapesti tárgy és talán nem volt még magyar elbeszélés, amely a fővárosi élet annyititkába és olyan vakmerően világított volna be, mint „*A vilamos*”. Annyi bizonyos, hogy hőse nem valami előkelő gavallér, hanem egyszerű mesterember, a villamos vasutak szerény alkalmazottja, eredetileg szelíd lélek, de a nagy város forgataga fölviszi nagy magasságokba és lesüllyeszti egészen a vad boszuig, a gyilkosságig. Az olvasó különös figyelmét hívjuk fel *A vilamosra*, amelynek folytatásai kivétel nélkül minden reggel megjelennek *A Hírben*.



TÁVIRAT TELEFON



Ostromállapot Fiumében

Fiume, szeptember 2.

A kormányzáság kérésére ma egy zászlóalj gyalogos katona érkezett Károlyvárosból, az ott állomásozó Jellasich-ezredből.

A rendőrkapitány közhírré tette, hogy a folytonos nyugtalanság miatt minden eddig kiadott fegyverviselési engedély érvénytelen. Azonkívül este hét órától kezdve mindenfajta csoportosulás tilos, gyermekeknek tíz óra után nem szabad az utcán tartózkodni. A város utcáin szakadatlanul rendőrőrjáratok cirkálnak. Ugyanezek az intézkedések érvényesek Susákon is.

Megint általános sztrájk

Székesfehérvár után Nagybánya

Hatszáz ember ferradalma

Nagybánya, szeptember 2.

Nagybányán ma általános sztrájk tört ki. A városban az összes iparos alkalmazottak, a lakatosok, ácsok, kőművesek, asztalosok, szabók, cipészek és a veresvizi bányamunkások közös elhatározással sztrájkba léptek, mert a munkaadók nem teljesítették az összes szakmák munkásainak a követeléseit. A sztrájkolók száma meghaladja a hatszázat. A sztrájkolók zajos tüntetéseket rendeznek. Smaregla rendőrkapitány a rendfönntartására erélyes intézkedéseket tett. A központi kiküldötteket, akik most Nagybányára érkeztek, azonnal letartóztatta a rendőrség. A hatóság csendőrség és katonaság kiküldését kérte. Attól tartanak, hogy a veresvizi bányamunkások után a kapnikbányai, keszthelyi és felsőbányai bányászok is sztrájkba fognak lépni.

Raboltak a cigányok

Pénzt is hamisítanak

Elfogták őket

Böszörmény, szeptember 2.

A böszörményi csendőrség a város határában elfogott egy cigánykaravánt. A cigányok az eleméri pusztá környékén táboroztak, mikor az őrsvezető igazolásra hívta fel a karavánt, azonban azok semmiféle igazolványt sem tudtak felmutatni. Bekísérték őket a böszörményi csendőrségi laktanyába, s vallatásra fogták őket. Kiderült, hogy a cigányok részesei annak a rablásnak, amelyet a múlt hónapban Rubinstein Menyhért böszörményi lakos ellen követtek el s amelynek tetteseit eddig hasztalan kereste a csendőrség.

Arad, szeptember 2.

Arad határában ma négy szekér kőbor cigányt fogott el a csendőrség. A cigányoknál nagyon sok hamis ötkoronást és a pénzhamisításhoz szükséges gépeket találtak. A pénzhamisító cigányok Szabadka felől jöttek. A csendőrség azt hiszi, hogy a környéken büntésük vannak a pénzhamisításban.

Magyar patrónok Marokkóba

Fiume, szeptember 2.

Egy szállítógőzösre egy katonai alkalmazott közvetítésével több vaggon patrón t raktak. Mire a hatóság neszt vette a dolognak, a gőzös már nyílt tengeren járt. A szállítmány állítólag Tangerbe szől.

A nagyváradai pincer-sztrájk

Nagyvárad, szeptember 2.

A szocialisták ma tüntettek a Pannonia- és a Zöldfa-szállók előtt, ahol a pincérek sztrájkolnak. A tüntetők benyomultak a vendéglőbe, ahonnan a rendőrök verték ki őket. Egy munkás megsebesült, sokat elfogták.

Kezdődik!

Hadgyakorlat Klagenfurtban

Klagenfurt, szeptember 2.

Nagyban folynak a hadgyakorlatok Klagenfurtban. Alighogy szomorú gyászos befejezéssel véget ért az első, kezdődik a második hadgyakorlat. Ma a hadgyakorlatra rendelt két hadtest kiindulási helyzetbe jutott. A harcserű műveletek szeptember negyedikén kezdődnek. Jelen lesz a hadgyakorlatokon a király is Ferenc Ferdinánd trónörökös kíséretében.

Vonat és automobil közt

A gépkocsi halottai

Róma, szeptember 2.

Két különösen borzalmas automobil-katasztrófa történt most Olaszországban. Az egyik Magentában. Hajnali négy óra után a pályaudvar közelében automobil robbogott a vasúti átjáró felé. Az automobilon a kocsivezető és a gépészen kívül Pallavicini márkí és Malvano ügyvéd ült. A vezető nem vette észre, hogy a sorompó le van bocsátva, teljes sebességgel neki ment, áttört, s mindehhez akkor jött éppen arra egy tehervonat, amely elől nem volt menekvés. A tehervonat összezúzódott, a márkí pedig olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy miközben kórházba szállították, meghalt. A gépész csak könnyen sérült meg, a vezető esodásán megmenekült. A második halálos automobil-katasztrófa a bresciai automobilverseny alatt történt tegnap. Bripiga kocsija egy árokba zuhant s a kocsij tulajdonosa életét vesztette, a gépész könnyebben sérült meg. A szerencsétlenségnek az volt az oka, hogy az automobil fékje felmondta a szolgálatot.

A cseh apa

Brünn, szeptember 2.

Kutschera József munkás ma kidobta lakásának második emeleti ablakából az udvarra tizenegyéves fiát. A szerencsétlen gyermeknek karja, orr- és állcsontja eltört. A bestiális apát letartóztatták. A rendőrségen azt adta tetének okául, hogy fiát, aki német iskolába jár, ő tanítja a cseh nyelvre és a gyerek ma nem csinálta meg jól a feladatát; ezért dühbe jött és kihajította a fiut az ablakon.

Mislivec verést kap

Prága, szeptember 2.

Leitomislben a liberális és szocialista munkások népgyűlést tartottak, amelyben állást foglaltak a klerikális törekvések ellen. Egyszerre csak megjelent Mislivec osztrák képviselő néhány száz klerikális paraszttal és meg akarta zavarni a gyűlést. A munkások azonban rávetették magukat a parasztra és Mislivecet véresre verték, a ruhát pedig letépték róla.

Megölték a perzsa nagyvezért

London, szeptember 2.

Teheránban megölték a perzsa nagyvezért. Perzsiában már egy év óta forrongás van és ez a tett is jellemző az ottani zavarokra. Azt hiszik, hogy a gyilkos anarchista; el is fogták egy bakui anarchista pénzváltót, aki ellen erős a gyanu.

A francia Köpenick

Két hónapig torpedókat vezényelt
Azután visszatért a fakereskedéshez

Páris, szeptember 2.

Havreban, az egyik legnagyobb francia kikötőben, megismétlődött a köpenicki kapitány örök humoru esete. Sőt a franciák lepipálták a németeket, mert a havrei sorhajó-zászlós főülmulhatatlan művészettel tökéletesítette azt, amit a köpenicki kapitány nem diestelenül kezdett.

Mintegy két hónapja, megjelent a havrei kikötőben állomásozó torpedóosztálynál egy civilbe öltözött elegáns fiatalember és a parancsnok altisztnek, Cuverville sorhajó-zászlós, Cuverville admirális fia gyanánt mutatkozott be. Elmondotta, hogy órá bizták a torpedóosztály parancsnokságát. Az altiszt szabályszerűen átadta neki a kommandót és a tiszt ur egy uniformist is kért tőle kölesön, amire rávarratta a zászlónak járó zsinórokat. Azt mondotta, hogy a parancsot oly hirtelen kapta, hogy nem ért rá egyenruhát becsomagolni. Az altisztnek ez nem tűnt föl, sőt még az sem volt gyanus neki, amikor az új zászlós Boquet név alatt kapta a leveleit a hajóra. Pontosan folyták a gyakorlatok és a tengerészek nagyon megszerették az új parancsnokot, mert nagyon szelíd, jó ember volt. Csak az volt a különös, hogy valahányszor valamelyik hajóra érkezett, fölhuzatta rá a lobogót, ami egyáltalán nem szokás a francia tengerésznél. De az altiszt és a matrózok ebbe is hamar belenyugodtak. Az új zászlós néha kirándulást tett egyik-másik hajóján a szomszédos partokra és ilyenkor mindig megvendégelte az egész legénységet. Tegnap este is nagy murit csapott, bort, sört fizetett a matrózoknak, elengedte mindenkinek a büntetését, aztán pedig ma már nem jelent meg a parancsnoki hidon. Eltűnt. Az altiszt tudakozódott utána a felettes hatóságnál és akkor küldte az egész tréfa. A hamaros vizsgálat kiderítette, hogy a sorhajózászlóst Boquetnek hívják, egy környékbeli fakereskedőnek a fia, maga is fakereskedő, különben igen józan, okos fiu, csak egy hóbortja van: a tengerészet. Most a legegyszerűbb módot választotta és kielégítette a szenvedélyét; két hónapig torpedóhajóknak parancsnokolt, aztán visszatért az öreg Boquet fa-üzletébe. Néhány kocsmárosnál adósságot hagyott hátra, de azok nem aggódnak a pénzükért, mert ismerik Boquet urat: jó pénz. Ismeri őt általában az egész Havre; gyakran járt be egyet-egyét mulatni és ezen a legutóbbi kéthónapos lumpolásán most kacag az egész világ.

A köpenicki Kapitány is aktuális

Kegyelmet kért, de nem kapott

London, szeptember 2.

Az üdv hadseregének főtitkára kérvényt adott be Vilmos császárhoz, hogy Voigt-nak, a köpenicki kapitánynak kegyelmezen meg. A kegyelmi kérvényben a főtitkár hivatkozik az üdv hadseregének társadalmi reformjaira és kifejti, hogy az üdv hadseregét nagyon érdekli Voigt sorsa, akinek rendes foglalkozást és állandó keresetet akarnak biztosítani. Vilmos császár kabinetirodája azonban elutasította a kegyelmi kérvényt, amelyet már a porosz igazságügyminiszter sem terjesztett fel pártolólag. Voigt a suszter, aki néhány óráig kapitány volt, tovább is fogságban marad tehát. Amikor az ügyét tárgyalták, nagy szenzációt keltett a vallomása, az élete története. Egyizben valami kis lopásért be volt csukva és azóta a porosz hatóságok valóságos üldözték. Sehol nem engedték kenyeret keresni; szinte rákényszerítették a bűn útjára. Az üdv hadserege, amely tulajdonképpen nem egyéb, jól szervezett jótékonyági egyesületnél, ezért fogta pártját Voigt-nak.

HÁROMSOROS HIREK

A főkapitány örül a kabarének, mert olcsón szórakoztatja a népet. A jövő hónapban megnyíló kabaré legolcsóbb helye drágább, mint a Nemzeti Színházban a legelsőrendű.

Párisban a törvényszéki palota pincéjében tűz pusztított. Fontos bűnfelek hamvadtak el. A Goold házaspár ládáját, amelyben az áldozat holttestére akadtak, már megperzselte a láng. Mentése közben egy tűzoltó meghalt, tíz súlyosan megsebesült.

A bécsi himnlőjárvány lokalizálására Budapestről hoztatnak orvosszereket. Ez a mi egyetlen exportunk...

Izlandban a halászok sztrájkolnak. A tengeren van a sztrájkanyagjuk. Oda nem mehetnek utánuk a lovasrendőrök.

A síófoki kártya-kaszinóból revolverrel lőttek az emberek közé. Már lövések hangzanak. Montekarló kezd féltékeny lenni.

Az állam főemeli a szivarok árát. Hm, hm, pedig a télen szén helyett magyar királyi dohánynyal akartunk fűteni...

A badeni Stefánia-szállóban egy betörő ellopott Rotschild bárótól százezer frankot. Nyen kicsi kárt már rég okoztak betörők.

Arról értesülünk, hogy Cyclop, a híres birkózó gyöngéledik. Rosszul lett a — Csájától.

Jogszigorlóból hentesinas

Stolniczky Gyula budapesti jogszigorló beállott inasnak egy Sándor-utcai hentesüzletbe

Pár héttel ezelőtt országsszerte nagy szenzációt keltett egy dalliás huszárhadnagyának bátor vállalkozása, hogy szakítva az előítéletekkel, sutba dobta a császár aranyaszománsot attilláját, meg az egész k. u. k. cifranyomorságot és beállott hentesinasnak egy práter-utcai üzletbe. Stolniczky Aladárnak, a huszárhadnagyból lett hentesinasnak most követője akadt egy budapesti jogszigorló személyében. Ez a vállalkozó szellemű fiatalember pedig senki más, mint Stolniczky Aladárnak édes testvéröccse: Stolniczky Gyula.

Stolniczky Gyula most a székesfővárosi árvaszéknél joggyakornok. Két jogtudományi szigorlata van. Művelt, intelligens fiatalember, huszonhárom éves mult. Pár napja annak, hogy Stolniczky Gyula beállott Znaminka Gyula Sándor-utcai hentesmester üzletébe inasnak. Dél-élelőnkint pontosan bejár a boltha, délután pedig szorgalmasan tanulja új mesterségét.

A Hír munkatársa megkérdezte Stolniczky Gyulától, miért lépett erre a pályára?

— A jogi pályán semmi sem könnyebb a szegénysorsu fiatalembernek boldogulni, mint a katonain — mondotta a vállalkozó szellemű fiatalember — sőt talán nehezebb is. Keserve tapaszalhatom, hogy az ugynevezett úri pályák nem szegény embereknek valók. Ezért követem a bátyám példáját és amint ő nem bánta meg, én sem fogom megbánni ezt az elhatározó lépést. Iparos leszek. Egy esztendő múlva felszabadulok s akkor, ha a szerenese is segít, önálló üzletet kezdek a bátyámmal. Itt nyitunk majd üzletet Budapesten. Nem áll, amit a lapok írtak, hogy a bátyám külföldre megy. Itthon marad és társak leszünk. Az üzletnyitáshoz már is több oldalról tettek nekünk előnyös pénzübeli ajánlatot...

Stolniczky Gyula a hentesüzletben is kifogástalan eleganciával öltözködik és a hosszú, fehér hentes-sureccal érdekes ellentétben van a finom, selyem nyáriing és az elegáns párisi nyakkendő...

Bajban az óriások Cyclop gyere ki! Forrongás a cirkuszban Mindenki nyilatkozik

Tegnap este a Beketow-cirkuszban folyó versenybirkózásoknál egy váratlan, de érdekes és felette izgalmas incidens zavarta meg. Közvetlenül a birkózások megkezdése előtt, egyszerre két hatalmas szál legény teremt a manégo közepén. Két testvér volt, a leghíresebb magyar professzionátus birkózó: Czája József és Sándor. Miután nem engedték meg nekik, hogy résztvehessenek a mérkőzésen, a megoldásnak azt a módját választották, hogy a kellő pillanatban a porondra ugrottak ki és a közönségre appellálva, így szóltak:

— Nem akarják megengedni nekünk, magyar birkózónak, hogy mérkőzzünk. A leghíresebbikkal, a legerősebbikkal veszünk fel a küzdelmet: Cyclop-pal! Jöjjön hát és álljon ki.

Egy óriás, aki — fél!

A közönség persze kitörő lelkesedéssel fogadta a két magyar fia büszke szavait és mindenki azt hitte, hogy a következő percben rettenetes jelenetek fognak a manégo-ban lefolyni: Cyclop kirohan és pozdorjává töri a két szimpatikus, gyönyörű izomzatú magyar fiút, akiknek az a szerencsétlen, örült gondolatuk támadt, hogy a láncoló Cyclopot hívják ki birkóra, azt a Cyclopot, akiről azt regélik, hogy egy hatalmas bikát képes rettenetes öklével leteríteni. Akik nagybecsülték eddig és esténként ünnepezték a félelmetes angolt, azoknak az arcába szökött a pir: Cyclop nem mert kiállni.

De leginkább a többi birkózó restelte a dolgot. Előbb maguk ajánlkoztak a közben tricotra levetkőzött két Czája fiúnak, akik azonban nem tágitottak, hanem Cyclopot kívánták a szőnyegre. Aberg, Pohl Abs és a többiek besiettek az öltözőbe, hogy kapacitálják az érthetetlen módon megrémült vasembert és rábírák, védje meg a maga és az egész trupp becsületét. Hiába. Cyclop egy óvatlan pillanatban, — nem a főbejáraton keresztül, megugrott.

Ezalatt künn a manégo-ban leirhatatlan izgalom uralkodott. A két Czája nem távozott, annál kevésbé, mert a publikum az ő pártjukon állt és egyre azt ordította:

— Cyclop, gyere ki! Pfüj Cyclop!

Ekkor az egyik jurytag: Peozeli Andor feszült figyelem között kijelentette, hogy Cyclop kifiamította a karját. Csak hogy ezt el nem hitte senki és a közönség óriási hahofában tört ki, majd öktelen füttyülést vitt végbe. Cyclop csillogó végképpen letűnt a tegnapi estén. Hogy a közönséget mégis valamiképpen lecsillapítsák, az egyik jurytag kijelentette, hogy Cyclop másnap, illetve ma este hajlandó megbirkózni a két Czája közül valamelyikkel. Czája József három százás bankót vett ki a zsebéből és letette az asztalra és kijelentette, hogy azt jótékonycélra szánja arra az esetre, ha az angolt két vállra nem tudná nyomni. Ez csak fokozta az izgalmat; a közönség sehogysem akart belenyugodni Cyclop gyáva megfutomásába és tiltakozott az ellen, hogy a két Czáját kivezessék. A rendőrség megpróbálta ugyan, de aztán minden bátorságuk megtört a Czáják csillogó tekintetén. Telefonoztak lovas és gyalogos rendőrökért, hogy azok segítségével hurcolják ki a két óriást. Szerencsére az ügyeletes rendőrfogalmazó meggondolta a dolgot. Éppen jókor, mert a közönség egy része már betódult a manégo-be és már készült akcióbba lépni a karzat is. Ha ez megtörténik, leirhatatlanul borzalmas katasztrófa következett volna be, mert a cirkuszt előbb szétlambolták, majd felgyújtották volna. Brüll Alfrédnek és Héderváry Lehel országgyűlési képviselő ékeskészlésének köszönhető, hogy a Czája fiúk szépszerével eltávoztak, csak ennyit mondván:

— Majd meglátjuk, holnapig nem-e szökött meg a maguk híres Cyclopja!

Czája József és János ma délelőtt megjelentek a *A Nap* szerkesztőségében és ott letétbe helyezték azt a háromszáz koronát, amelyet jótékonycélra szántak arra az esetre, ha nem tudnák ma este levetni Cyclopot.

Két nyilatkozat

I. Beketow

A Beketow-cirkusz igazgatósága a következő leveleket intézte *A Hír* szerkesztőségéhez:

Nagyságos szerkesztő ur!

A *Hír* szombati számában erősen megtámadja a vezetésem alatt álló cirkuszt, engem és a birkózókat abból az alkalomból, hogy a cirkuszban nemzetközi birkózó mérkőzéseket rendezek. Engedje meg, hogy nyilatkozhassunk és azt bizonyítékokkal is erősíthessük. Semmi közünk Aberghez, Lurichhez, Ciganyevichez. Ez év márciusában megbízást adtam T. Milds birkózó manégernek, hogy egy 30 tagból álló birkózó testületet szervezzon és ezekkel Budapesten, a cirkuszban négy, esetleg hat hétig tartó birkózó matchet rendezzen. Kötött szerződésen értelmében a díjbirkózásokra, azok megkezdése előtt az imprezárió, T. Milds 8000 korona díjat tartozik a Magyar Kereskedelmi Bank terézvárosi fiókjában letenni. Ezt az összeget öt díjban a zsüri osztja ki a győztesek között.

Ugyancsak szerződésünkben köteleztem az imprezáriót arra, hogy a zsürinek a birkózók magukat teljesen alávetni tartoznak.

Hogy ezeket az embereket a csoportvezető fizeti, az természetes. Én azonban csak az imprezáriót fizetem, még pedig busásan.

A zsüri ellenőrzése alatt álló birkózóknak becsületesen és fairül kell dolgozni. Hogy nemcsak egyszerűen földhöz csapják egymást, hanem ügyességüket is bemutatják, az természetes. Én a magam részéről mindenkor alávetem magamat a zsüri határozatainak és megkövetelem, hogy minden birkózó is alávesse magát.

Sehol a világon, ahol meghívott birkózókkal rendeznek birkóversenyt, másképpen nem dolgoznak, a Schumann-cirkuszban sem.

Elhooztam Aberg mellé Lurichot, Mourzulkot, Pohl Abert és még több első klasszisu birkózót és a magam részéről nem tudom, ki lesz a győző. De könyvfogadásokat erre a tételre szívesen vállalok, feltéve, hogy a rendőrség megengedi.

Kiváló tisztelettel

Beketow Mátyás.

Az igazgatóság bemutatta szerkesztőségünkben a szerződést és pénztári könyvet. A szerződést T. Milds-szel kötötték, a pénzt naponta T. Milds veszi fel és nyugtazza és a díjat a kereskedelmi banknál betették.

II. Az imprezárió

Nagyságos szerkesztő ur!

A fentiekhez csak kevés hozzáfűzni valóm van. Kétféle birkózó match van. Az egyiknél nyílt pályázatot hirdetnek, ebben amatőrök vesznek részt, a másik meghívja, illetve szerződötteti a birkózókat, ezek a professzionátusok. Én ezekkel működöm. Azokat hívom meg, illetve szerződöttem, akiket az illető igazgatóság követel. Ezekkel szerződést kötök.

A szerződés szerint négyszeri leveretés után a szerződés megszűnt. Az illető elemeket és fizetésre csak a negyedik leveretés napjáig tarthat igényt.

Nem fekszik le senki, ha nem muszáj, mert ha lehetne és megmaradna a szerződés, a legtöbb birkózás három másodpercig tartana.

A zsüri ellenőrzése biztosítja a professzionátus birkózások tisztességes voltát. Egyébként a legfélelmetesebb zsüri a közönség. Két napig sem tartana egy match, ha a közönség látná, hogy bolonddú tartják.

Csak ennyit az igazság kedvéért.

Kiváló tisztelettel

T. Milds.

Ime, leadtuk a két nyilatkozatot, amelyet a cirkusz igazgatója Beketow Mátyás és T. Milds menager a maguk és az összes birkózók nevében tettek. Nem vitatkoznak velük, ami elvőgre ter-

mészetes is. Elvégre is, aki ennyi és ilyen óriás erejű embernek nem hisz, az — bolond.

„Cyclop beteg“

— De Kár —

A közönség ma feszült várakozással tekintett a cirkuszi birkózások elé. A várakozást ugyan kissé mérsékelte a pénztár fölött lógó kis tábla, amely tudtul adta a közönségnek, hogy

**Cyclop váratlan betegsége
következtében nem mér-
kőzhetik**

A közönség nagy része mindamellett meg volt győződve, hogy Cyclop, a rettenthetetlen bikaölő mégis ki fog állani a két Czája közül valamelyikkel. A Czáják a birkózások kezdete előtt meg is jelentek a cirkusz bejáratánál, mikor azonban be akartak lépni, *utjokat állták a rendőrök*, akik valóságos tömegben állták el a cirkusz bejáratát. *Sikerült is megakadályozniok, hogy a két Czája bejusson az ajtón.* Az atléták azonban nem hiába atléták és a két Czája rövid idő múlva mégis csak benn volt a cirkuszban. Nem az ajtón, hanem a *palánkon mentek be* és tárgyalni kezdtek a birkózások vezetőjével. Megállapodtak, hogy birkózni fognak Cycloppal a legközelebbi napok egyikén. Ha a híres bikaölő nem hajlandó kiállni velük, a *truppól is ki kell lépnie.*

Czájáék megnyugodtak a föltételekben és felvonultak a karzatra közönségnek. Mikor a birkózók kivonultak a porondra, a közönség Cyclopot kívánta látni.

— Hol van Cyclop?

— Jöjjön ki!

— *Megszökött a bikaölő!* — kiáltások hangzottak. Cyclop azonban — állítólag a fájós térde miatt — nem mert megjelenni a közönség előtt, amelynek még néhány nappal ezelőtt is dédelgett kedvence volt. Ha Czájáék nem is mérkőzhettek, egy másik magyar, *Mesko István*, kiállt a porondra a birkózókkal. *Pohl Abs* volt az ellenfele, aki kétszer is a földhöz verte a tőmzsi, alacsony magyart. A közönség tudomásul vette ezt, de azért egész este hallatszottak a Cyclopot hívó kiáltások. Cyclop azonban aligha fog mutatkozni. Elutazik Budapestről és egyedül marad térdbajával és szégyenével...

CIRKUSZ

Mi ez?

I.



— Ez egy paripa. Nagyon haragszik, mert amióta a birkózók megjelentek, — nem ő a primadonna...

II.



— Ez az a kézfogás, amit a birkózók csinálnak, amikor már értik egymást...

III.



— Ez a legerősebb bohóc...

IV.



— Egy haragos magyar, aki erős, tehát nem engedik birkózni...

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

SALOME volt — nincs! Apponyi betiltotta

Az Operaházban megkezdődött a munka, tizenötödikén lesz a megnyitó-előadás. Megérkezett a vakációjáról Mészáros Imre, az új igazgató, a művészek nagyrésze is együtt van és délelőttönként szorgalmasan próbálnak.

Mészáros Imre első komoly munkája az idei szezon programjának összeállítása volt. Nagy tehetséget nem mutat az igazgató ur. Programjának sok hiányossága van. Egy olyan, amely valósággal botrányos; Strauss Richárd Salomeja hiányzik a műsorból.

Önmagában is baj, hogy az Operaház kihagyja a műsorából a legutolsó idők legnagyobb zenei szenzációját. A Salome ott van az Operaház könyvtárában, még Mader igazgató megszerezte az előadási jogot, próbálták is belőle, azután egyszer hirtelen beszüntették a próbákat és azóta szó sem esik arról, hogy az operát előadják. Akkoriban hire járt, hogy Apponyi gróf egyszerűen betiltotta a Salome színrehozatalát, de ezt a hirt szigorú és határozott formában megcáfolták.

Most módunk van arra, hogy megállapítsuk: mégis csak Apponyi tiltotta le az Operaház színpadáról Strauss Richárd művét. Növeli a botrányt, hogy csuf politikai okokból tette ezt meg. A Hír egy munkatársa beszélt valakivel, akinek nemrégén még intéző-szerepe volt egy a Nemzeti Színház, mint az Operaház ügyeiben, s ez a férfi a következőket mondotta a Salome-ügyről:

— A Salome so hasem fog színrekerülni az Operaház színpadán. A próbák Apponyi Albert gróf egyenes parancsára maradtak abba. Apponyinak kettős oka volt, hogy ebbe az afférba beleártsa magát. Az egyik, hogy a papságnak és a klerikalizmus világi híveinek akart a letiltással szolgálatot tenni. A másik, amiért Apponyi közbelépett, az udvar volt. Bécsben az udvar intriguálta ki a Salome-t, állítólagos vallás- és erkölcs-ellenes tendenciájáért. A letiltással kedves szolgálatot tett Bécsnek és az udvarnak a miniszter. Ily fontos szempontokkal szemben persze meg kellett buknia a komoly zene és a művészet kérdésének.

Furcsánál furcsább részletek bonyolítják ezt az ügyet. A legfőbb furcsaság az, hogy a Salome nem is vallás- vagy erkölcs-ellenes munka, ha már belemegyünk abba, hogy ne a művészi értékét, hanem a tendenciáját nézzük. A másik furcsaság, hogy a Salome drámai előadását a Vígsházban szó nélkül megengedték, sőt nem górdítottak akadályt az opera német nyelvű előadása ellen sem, csak az Operaházban nem szabad előadni. — Ez világos.

Van még egy végező akkordja is az ügynek. Amikor a Löwe-féle társulat itt előadta a Salome-t, az Operaház összes vezetőemberei elmentek meghallgatni, tehát a következő: 1. Mihalovits Ödön, a zeneakadémia igazgatója, aki Apponyi zenei meggyőződéseit sugalmazza, s aki a többi között Mészarost visszasegítette az igazgatói állásba; 2. Mészáros igazgató; 3. Alszeghi főrendező, 4. az összes karnagyok, hogy majd ők döntsék el a Salome zenei értékét. Ezek a férfiak egytől-egyig tájékozva voltak a kultuszminiszter intencióiról. S amikor referálniok kellett, egyetlenegy embernek a kivételével valamennyi sem misnek mondta a Salome zenei értékét, csak azért, hogy Apponyi lehetetlen intézkedését művészi érvekkel is megtámogassák.

Mészáros, hogy legalább részben enyhítse a bajt, amellyel sötét politikai szolgálatok teljesítését segíti elő, fölvette a műsorba Strauss Richárdnak egy másik művét, az Elektra címűt, amely Hoffmannsthal híres drámájára készült. A baj itt csak az, hogy Strauss még nem írta meg ezt a művét. S egy most érkezett hír szerint nem is fogja megírni.

* A vig özvegy tizenegyedik jubileuma.

Szerdán, szeptember 4-én ünnepi estéje lesz a Magyar Színháznak: 275-ödször kerül színre A vig özvegy, amelynek címszerepében nyári pihenője után először lép föl Kürü Klára. Az előadás iránt, amelynek ilyenformán kettős nagy érdekessége van, igen nagy a közönség érdeklődése és nemcsak szerda estére, de Kürü Klára további föllépteire is tömegesen veszik a jegyeket.

* Ney Leona és Krammer Teréz. Két operanékesnő neve ez és a nevük úgy kerül egymás mellé, hogy most helyet cserélnek: az egyik hazajön Budapestre, a másik meg elmegy innen. Ney Leona, a híres Ney Dávid leánya Oroszországban járt opera-staggione primadonájává volt; most a Népszínház-Vigopera tagja lesz. A távozó Krammer Teréz, akinek az elszereződése végérvényes, Ney Leona helyére megy. Ugyanaz a társulat szerződött, amelytől Ney Leona elment.

SZERELMESKEDŐ SZERZETESEK

A kegyesrendi kórház titkai

Zágráb, szeptember 2.

A *Novoszt* című lap ma óriási szenzációval szolgál. Egy cikkben leleplezi a zágrábi kegyesrendi kórház visszaéléseit, amelyek megdöbbentő világhírességet vetnek arra a gazdálkodásra, amelyet a kórházban a kegyesrendi barátok már évek óta üznek.

A cikk alapján, amelynek hitelességéhez szó sem férhet, mert ápolók szolgáltatták hozzá az adatokat, s a *Novoszt* az ápolók neveit is közli, a következő szenzációs esetek kerültek napvilágra:

A kegyesrendi barátok rendes gyakorlatul hozták be a kórházba, hogy az ápolónőkkel szerelmeskedjenek. Kizárólag szép és fiatal ápolónőket alkalmaztak, és egyetlenegy barát sem volt, aki az uzus alól kivételt csinált volna. Jó példával a *prior* járt elől, ő volt valamennyi társa között a legnagyobb nőhódító. Erőszaktól sem riadt vissza. Egész sereg ápolónőt csak azért csapott el, mert nem voltak kezesek. A legnagyobb visszaélést pedig tegnap követte el. Az egyik macskakodó ápolónőt egyszerűen levitette a kórház elmebajos megfigyelő-osztályába, félőrültek, idegbajosok és tébolyodottak közé, akik nekiestek a szerencsétlen nőnek. Egész éjjel kétségbeesetten jajveszékelt szegény és az ápolóknak kellett a rettenetes helyről megszabadítaniok.

A leleplezések első felét ezek a szerelmi visszaélések meritik ki. A cikk másik felében a kórház megfigyelő-osztályának dolgait szellőzteti az újság. A zágrábi állami elmeorvosintézetben akkora zsufoltság van, hogy a megfigyelő osztály egyrészt kénytelenek voltak a kegyesrendi kórházba áttelepíteni. Ebből a megfigyelő-osztályból a kegyesrendi barátok rendes tébolydát csináltak, amihez pedig nem volt joguk. Tizenegy betegre van itt hely és most is huszonnegy örültet tartanak benne. A betegek közül egyszerűen megfedkeznek, hónapokig benntartják őket, sőt van egy beteg, *Haba György*, akit 1905. november 6-án folyton megfigyelnek, tehát majdnem két teljes esztendeje. Azokkal a betegekkel, akik a kegyesrendiekhez kerültek, rettenetesen rosszul bántanak. Szűk, rossz odokban tartják őket, s úgy kinezik és brutalizálják, hogy az is beleőrül ebbe, aki mint épelméjű kerül oda. A cikk nagy megdöbbenést keltett. A vizsgálat mindkét irányban megindult.

TÖRVÉNY ELŐTT

Központi Váltóhamisítók m. sz.

Csöd előtt

A hírhedt Központi Előlegező Bankszövetkezet szennyeseivel foglalkozott ma újból a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék. Az ügy eléggé ismeretes. A szövetkezet két jeles igazgatója *Heltai Jenő* és dr. *Szende Amigél* főmérdek hamis váltót dobott ki a pénzpiacra, betéti könyveket hamisítottak s az így befolyt pénzekkel lehetetlen pénzügyi üzletekbe vitték bele a bankot. Egyedül gróf *Karátsonyi Aladárnak félmillió* koronát hiteleztek, a nélkül, hogy kellő fedezetről gondoskodtak volna. Az óriási kölcsönnél azután megfeneklett a szövetkezet. Gróf *Karátsonyi* értéktelen váltóit sorba visszadobták a nagy pénzintézetek s így *Szende Amigél* bankja fizetése képtelen lett. A fizetése képtelenségéből nagy botrányok származtak s *A Nap* leleplezte az egész hűnös machinációt. Nyolc hitelező százötven ezer koronás követelés erejéig a leleplezés után csődöt kért a szövetkezet ellen s a csődnyitási pör folytatolagos tárgyalását a mai napra tűzte ki dr. *Beck Károly* bír.

A szövetkezet kézzel-lábbal kapálózott a csöd ellen. Sikerült elhitetnie a kérvényezők legnagyobb részével, hogy a gróf *Karátsonyi*-féle követelés *hirtelen jó lett*. Egyezséget kötött velük oly feltétel mellett, hogy a szövetkezet átadja nekik gróf *Karátsonyi* váltóit, amelyek ha behajthatlanoknak bizonyulnának, az igazgatóság tagjai személyesen vállalnak értük készfizetési kezességet. Csak két hitelező akadt, akiknek agályai voltak. Ezeknek egyike az intézet volt ügyésze dr. *Reich Adolf*, csekély *negyven ezer koronáját* siratta. A másik hitelező *Gerő Bernát* kára sokkal kevesebb. Mindössze *háromezer negyven* korona. Ezek csak oly feltétel mellett hajlandók egyezséget kötni, ha teljes biztosítékot nyernek.

Miután a két óvatos hitelezőt könnyű szerrel nem lehet rábíri a csődnyitási kérvény visszavonására, a szövetkezet ügyésze, dr. *Gonda Jenő egyheti halasztást* kért az ügyek teljes rendbehozatala végett. Ezt a bírő meg is adta s az új tárgyalást *szeptember kilencedikére* tűzte ki. Ha addig nem jön rendbe a bank szénája, megütik a dobót a szövetkezet előtt, *Szende* és *Heltai* igazgatók pedig a jól megérdemelt hüvőre kerülnek.

✱ **Várkonyi István pöre.** Az ismert nevű parasztszocialista vezérrel *Várkonyi István* nál újabbán gyakran akad dolga a bíróságnak. A mult hetekben leánya pörölte őt be, ma pedig *Izabella*-utcai bérházának zárgondnoka, dr. *Szűts Sándor* ügyvédjelölt jelentette fel becsületsértését. A zárgondnok *Julius 31-én* megjelent a házban, hogy az egyik lakótól beszedje a házbért. *Várkonyi* éktelen haragra gerjedt.

— Szemtelen! Ha volna pofája, nem jönne ide! — kiáltotta.

A dologból becsületsértési pör lett, amelynek folyamán *Várkonyi* viszonváddal élt. A viszonvád dolgában dr. *Szűts* előadta, hogy ő feljelentést tett csalás, sikkasztás és zártöréses lopás miatt *Várkonyi* ellen s kérte a bírót, hogy amíg ez az ügy befejezést nem nyer, függeszse fel a tárgyalást. Dr. *Farkas* büntetőjársbíró a kérelemnek helyt adott s a tárgyalást a *Várkonyi* elleni bünyügi feljelentés elintézéséig felfüggesztette.

✱ **A kártyabarlang mütárgyai.** Egy éve sincs még anak, hogy a rendőrség egy nagy kártyabarlangot fedezett fel a fővárosban. A detektívek rajta ütöttek a tanyán s a házigazdán, *Bód Elek*en kívül ott találták a roulette és bacarat asztal mellett a főváros társadalmának színet-javát. A büntetőjársbíró szigorú ítélettel sújtotta a játékosokat, csak egyedül *Bód Elek* menekült el a reárott egyhavi fogházbüntetés elől. Megszökött s azóta bottal ütli a nyomát. A nála lefoglalt bűnjelkeket, két viharverte roulette-asztalt, pénzgereblyét, sok száz pakli kártyát s két himzett játékasztal-takarót a rendőrség kérésére dr. *Farkas* büntetőjársbíró ma elküldötte a rendőri bünyügi muzeumnak. A játékszerszámok most ott fekszenek *Affendákisz* és *Papakosztá* betörő szerzősámaival és *Petró Anna* gyilkos baltájával egysorban.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde.

I. Készáru-üzlet.

10—20 fillérig olcsóbb áron elkelt 13000 mm. buza. Rozs 10 fillérrel olcsóbb. Zab, tengeri nem változtak. Árpa tartottan szilárd.

Eladatott:

Uj-Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 79 k. 22.25. K, 100 mm. 79 k. 23.20 K, 100 mm. 79 k. 23.— K, 600 mm. 78.5 k. 23.— K, 200 mm. 78.5 k. 23.— K, 400 mm. 78 k. 23.10 K, 100 mm. 78 k. 22.70 K, 600 mm. 78 k. 22.90 K, 650 mm. 78 k. 23.10 K, 400 mm. 78 k. 22.85 K, 200 mm. 77.5 k. 22.80 K, 100 mm. 77 k. 22.60 K, 150 mm. 77 k. 22.70 K, 200 mm. 77 k. 22.80 K, 250 mm. 77 k. 22.70 K, 400 mm. 76.3 k. 22.60 K, 800 mm. 76 k. 22.50 K, 150 mm. 76 k. 22.70 K, 100 mm. 76 k. 22.50 K, 100 mm. 75 k. 22.20 K, 100 mm. 75 k. 22.10 K, 100 mm. 74.5 k. 22.10 K.

Pestvidéki: 600 mm. 78.5 k. 22.80 K, 800 mm. 78 k. 22.90 K, 300 mm. 77.5 k. 22.60 K, 700 mm. 77.5 k. 22.70 K, 800 mm. 78 k. 22.70 K, 500 mm. 77 k. 22.70 K, 300 mm. 76 k. 22.40 K, 400 mm. 76 k. 22.50 K.

Fejérmegyei: 200 mm. 78 k. 22.75 K, 200 mm. 76 k. 22.20 K.

Zab: 100 mm. 16.40 K

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 18.80 K, par., 100 mm. 18.80 K, par., 100 mm. 18.70 K, par.

Árpa: 1000 mm. 15.55 K, par.

Készpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet.

Irányzata lanyhuló.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1907)	22.80—23.—22.84
Áprilisi buza (1908)	23.78—23.96—23.82
Októberi rozs	19.40—19.52—19.46
Októberi zab	16.14—16.26—16.16
Májusi tengeri (1908)	13.78—13.88—13.80
Szeptemberi tengeri	13.64—13.68—

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza (1907)	22.84—22.—
Áprilisi buza (1908)	23.82—23.84
Októberi rozs (1907)	19.46—19.48
Októberi zab (1907)	16.16—16.18
Májusi tengeri (1907)	13.80—13.82
Szeptemberi tengeri (1907)	—

1907. augusztus 31-től szeptember 2-ig.

	Erkezett	Biszállított
Buza	62758	14659
Rozs	8125	3513

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:
BRÓDY SÁNDOR

(Idegen nyelvre átültetni tilos) — (4)

III.

A villamos egy igazi uriaszonynál lakott. E nő abból élt, hogy nőknek adott lakást. Folyton gyászruhába járt, alkalmasint azért, hogy senki róla rosszat ne gondolhasson. Különben is volt rá oka: az urát, egy járásbíró, valami ügyvéd szabálytalan dolgokba vitte bele, ennek kapcsán elcsábította a feleségét is. A bírő a legelső bírő elé vitte az ügyet: sürgősen megölte magát.

János az uriaszonynyal, a fiával, egy fiatal postatiszttal, a leányával, aki zárdába járt még és a kisebb fiával, egy gimnazistával, sokat elbeszélgetett. Finom emberek voltak, akiken meg se látszott, hogy idegen, könnyelmű nők keresetéből élnek. Igaz, hogy a postatiszt sohase látta őket és általában alig vettek róluk tudomást. Az özvegy kisasszonyoknak nevezte őket és azt mondta, hogy betegek, azért alusznak napal. Különben hárman voltak mindösszesen.

Két kisasszony együtt lakott. Kevés híjján szolid családéletet éltek együtt, a lehető legszivélyesebb viszonyban. Csak olykor-olykor zavarta életüket valami különös, nem érthető féltékenység. A szendébb, a

lenhaju — Paula nevű, de *Palinak* nevezett, — nem szívesen látta társnője ismeretségeit. Ez is gyakran szemrehányásokat tett. Különben úgy éltek, mint két galamb, folyton csokolódtak mások előtt is és végül már — a házi béke kedvéért — csak akkor kötöttek ismeretséget férfakkal, ha az éhség és a munkátlanság kényszerítette őket.

— Alapjában véve szolid leányok! — mondá ezekre a háziasszony, de roppant vigyázott, hogy amikor a fehérműjüket mosatta, a kis leánya fehérműje a mosásba bele ne kerüljön.

A harmadik kisasszony, a drága, a vizitszobában lakott. Erről az özvegy így nyilatkozott:

— Egy igen gazdag urinó, aki — talán — színész nő lesz. Tanul.

De viszont nagyon vigyázott, hogy a postatiszt fia meg ne lássa a kisasszony vizitjeit. Feltűnően sokan jártak hozzá:

— Barátaim, beszélgetünk! — mondá a leány, hogy a háziasszony finom izlését ne zavarja. Elhítette vele, — de magával is, — hogy neki egy gazdag, idősebb barátja van. Azt hitte, hogy a pozíciója ezzel jobb. De az igazság az, hogy egészségi lapja volt és ezt a bíróné tudnia, látnia kellett. Tudta, tudomásul vette, elnyelte. Istenem, élni kell!

A leány különben el volt utazva szüleihez, amikor János János odaköltözött. Nem tulságosan messze utazott volt, de hat hétig maradt távol. A kis Rókusban töltötte az időt, ahol e szegény leányok nagy része átmege, a tisztító tűzön. El nem

igen kerülhetik, azért jobb, mennél hamarabb.

Megszépülve, de ruházat dolgában leromolva jött meg.

— A kisasszonynak jót tett a — szünidő! — mondta neki az uriaszony, pedig jól tudta, hogy hol volt, még ételt is lopott be neki egyszer-kétszer.

— Oh, jót! Sokat tanultam! — mondá a kisasszony és inkább jóízűen, mint szomoruan nevetett.

János épp otthon volt, amikor megérkezett, hallotta a kacagását is és valami titkos ösztön felzavarta a diványról, ahol épp pihent. Kiment a konyhába, — ahol a beszélgetés folyt, — hogy a vízvezetéknel egy pohár vizet igyék. Tisztességtudóan köszönt és felnézett a leányra. Az elsikoltotta magát:

— Né, maga!

— Ismeri?

— Hogyne.

— Ismerik egymást?

Nem tudtak felelni, annyira meglepődtek.

— Egyszer találkoztunk! — mondá a leány.

— Maga megismert engem? — kérde János, mélyen meghatva.

— Hogyne. Megállította a villamost. Mert én mentem át a sinen.

— A szeme akkor ki volt sirva. Miért? A leány nem felelt. De a szeme nem volt többé kisirva. Még kék volt, de sötétten ragyogott.

(Holnap folytatjuk.)

SZÍNHÁZAK

Kedd, 1907. szeptember 3-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A doloval nábob lánya.
Színmű 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A vig özvegy.
Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.
Fővárosi Nyári Színkör.

Hoffmann meséi.
Opera 4 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Városi Igazgatói Színkör.

A bus özvegy.
Bobozat 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Japán
Kezdeté 7 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

A vig Nibelungok
Kezdeté 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

A tolvaj.
Színmű 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 órákor

APOLLÓ-SZÍNHÁZ.

Telefon 68-39.
Nagy tengeri hadgyakorlatok Edward király jelenlétében. Indánok támadása. Farnar család ellen. Ügő verseny Londonban. Csödbe jutott kalapúzet. Gályarabok merész szökése. Budapesti lövészversenyek. Bzt. István díj lefutása stb. (Az Apolló Színház saját felvétele.)

A La Manche osztonai alagút építése.
Panasztikus kép a jövőből.
Kezdeté 7 órákor.

ŐS-BUDAVÁRA

Friedman A. igazgató.

Utolsó hét! Utolsó hét!

Ma, kedden, szeptember 3-án:
Még csak pár napig fellépnek a közkedvelt

THE CUBANS

kuba sziget- ének- és táncduettisták. A gyönyörű szép kubai asszony. Ezenkívül elsőrangú variété műsor.

A nagy nemzetközi női díjbirkózó-verseny

17-ik napja.

Mérkőzések és döntőmérkőzések a 3000 kor. díjért és az 1907. évi világbajnokságért.

Parisiana: Még csak rövid ideig „AZ ÁGY.”
Moulin Rouge, Kinematograph színház, Fontaine Lumineuse stb., stb.

Belépődíj este 9 óráig 60 fillér, azontúl 1 kor.
Kedvezményes jegyek a tözdekben kaphatók.

HOLNAP érdekes döntőmérkőzések!

Ma este

NYÁRI RUDI

és teljes zenekarának első budapesti fellépése az

Aréna-kávéházban

Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.
Hamburger Adolf

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
UJDONSÁG! Az előadás kezdete fél 9 órákor. UJDONSÁG!
11 órákor. Ma és mindennap 11 órákor.

„Die lästige Wittwe“

Bobozat 1 felvonásban. Irta: SATYR.
Ezt megelőzi fél 10 órákor.

A képviselő úr

Bobozat. Irta: KORTES.

Továbbá: Trebitsch Nándor, Werner Manó és Baura Emil urak új szülő számaikkal.
Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig.

Az I. emeleti CASINO DE PARIS megnyitott. Kezdeté fél 12 órákor, többek közt a 7 híres Postillonok, valamint angol és francia különlegességek fellépte.

18 forinttól mérték után készíttük a legegységesebb férfi-öltönyt, télikabátot, felöltőt francia-, angol- és hazai szövetekből.

28 forinttól szalon, Ferenó József, frakk- és szakké-öltönyt a legfinomabb krep- vagy himalaja-szövetekből.

Budapesti év lakóknak kedvezményes évi részesítőre is. 4 öltöny készpénz rendelésnél szabásunkat nagy mintagyűjteménnyel vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydíófa-u. 3.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen-sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonváltásio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hő- és fényfürdők.
Villamos massage.
Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.
Villamos és szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Álmatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak (Neuralgiák, ischias).
Szívbetegségek.
Köszvény és csusz (Rheuma, izületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcsere bajok (elhízás).
Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizketeg).
Aranyeres csomók.

Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

Látványosság a fővárosban!

Deák Ferenc-szálloda

VIII., Aggteleky-utca 7. f. hó 15-én megnyit.

Fényes berendezés, 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak.

Tulajdonos
Pallay Miksa

Gyermek-harisnyák

intézeti Kelengyékhez 10947

rendkívül előnyös árakban

Lukács M. IV. Kigó-u. 5. (Klotild-palota)

Cimbalmok,

legjobb szabálmazott acél, belső szerkezettel, melynek hangját, hangtartását más gyártmány meg sem közelíthetik részletezésre is logmoszszabb menő jótállással kaphatók.

Fonográfok, gramofonok, hegedűk, fuvolák, ceterák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kijelentve elismert jó munkáért. Árjegyzéket ingyen küld.

Mogyoróssy Gyula
m. kir. szab. hangszergyára
Bpest, VIII., Rákóczi-ut 71.
Telefon: 58-20.

A legújabb rendszerű

zongorahitel-osztály

megnyit, mely minden hitelképes vevőnek alkalmat ad, készpénz árban zongorát részletezésre vehessen, mert a zongorát egy előkelő bank kifizeti és a vevő a banknak a rad adása anélkül, hogy a részletekétől szokásos 60-80 százalékos árfelémelést kénytelen volna fizetni.

Ugyanolyan árért, mintha készpénzért venné.

De nemcsak zongorát vagy pianót, de harmoniumot, cimbalmot, hegedűt, vagy bármely hangszert

REMÉNYI MIHÁLY

Általános a legszolidabb kiszolgálásról elismert magyar hangszertelepén.

Budapest, Király-utca 58. sz.
Telefon 87-84.

Arjegyzék minden hangszerről külön-külön kéréndő.

Fiu-ruhák.

Iskola-öltöny	K	8
Matróz-öltöny	K	12
Felöltő	K	13
Havelok	K	10
Ulster	K	18
Sajka kabát	K	11

Minden tiszta gyapju.

ROTHBERGER JAKAB
cs. és kir. udvari szállító
Budapest, Váci-utca 6.

Világhírű

zongorák

mint
Bösendorfer, Ehrbar, Bechstein, Iboch, Gaveau Párisból stb. legolcsóbban vásárolhatók és bérelhetők.

Keresztély

hirneves zongoratermében)
Budapest, Váci-körút 21. sz. (Iparudvar.



Elismert legtartósabb gyermek ruha csakis

KOHN HEILMANN ÉS FIAI

CSÁSZ ÉS KIR. ODV. SZÁLLÍTÓKNÁL

az „Angol szabó” hoz

BUDAPEST

Károly-12 körút.

Iskolai ruhák már 4 frt. tól feljebb.

ÁRJEJYZEK
kívánatra ingyen



Most győződjön meg!

egy bevásárlás vagy rendeléményel cégem versenyképességéről, dacára a rendkívüli áremelkedésnek, üzletemben felhalmozott 30 vagon áru még mindig a régi partiban vett árban lesz árusítva

Üveg-, porcellán-, zománcedény, lámpa, konyhaberendezés, disz- és nászajándéktárgyak, még pedig bámulatos árban:

6 személyes étkező készletek:

Étkező-készlet, teljes 6 személy, tiszta fehér	3 frt - kr.
Étkező, modern arany virággal, aranyozóly	5 frt 50 kr.
Étkező, rokokó	6 frt 50 kr.
Étkező, rokokó, díszes festés, aranyozóly	8 frt 50 kr.

Metszve és gravírozva 6 személyes üvegekészletek 6 frt.

6 drb zománc fazék vagy lábos 1/4 liter-től 2 literig 1 frt 25 kr.
1 liter-től 5 literig 2 frt 25 kr.
Tea- vagy kávékészlet, 6 sz. dísz. festett 3 frt - kr.
Tea- vagy kávékészlet, rokokó 8 frt 50 kr.
Mosdókészlet, díszesen festett 3 frt 20 kr.
Mosdókészlet, díszes majolika 4 frt 50 kr.

12 személyes étkező készletek
díszes festéssel, dusan aranyozott, beégetva.

Összesen 86 darabból áll, még pedig:

2 ovál levesestál,	2 mártástál,	25 frt.
2 nagy pecsényetál,	2 mustártál,	
2 kis pecsényetál,	2 nagykanál,	
2 nagy téasztál,	2 kiskanál,	
2 kis téasztál,	2 sórtartó,	
2 főzeléktál,	12 mély tányér,	
2 salátatál,	36 lapos tányér,	
	12 kis tányér	

Reklám tea- vagy kávécsészé szines csak . . . 12 kr.
Vizes vagy boros pohár metszett 6 kr.
Finom fehér porcellántányér lapos 6, mély 8, kicsi 4 kr.
Mindennemű porcellántál csak 35 kr.
Függő lámpák 3 frttól, asztali lámpa golyóval 1 frt.
Vasúthoz szállítás ingyen, láda ingyen, pakolás ingyen. Nem tetsző árúért pénz vissza adatik.

!! Becsületes kiszolgálás !!

Takács Ferenc Óriási Áruházban, **Baross-tér 4.**
BUDAPEST, VIII.,
(Kerepesi-ut végén, Keleti pályaudvarnál.) 10003

Egész finom

férfiöltönyöket, felöltöket, télikabátokat stb. készítenek a legfinomabb hazai és külföldi gyapjuszövetekből mérték szerint 40 és 50 koronáért. Pontos kiszolgálás, kitűnő szabás, saját műhely.

Mechlovits és Fái

urli szabók, törv. bejegyzett cég

Budapest, V., Váci-körút 76.
Telefon 37-46. sz.

Mechlovits és Fái-féle!

Magy. kir. szabadalmazott mindkét felőn hordható felöltők egvedül készítői.

Esüköpeny és divatfelöltő egyben.

UJ!

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelölés alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ezeket semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a Kiadóhivatal megsemmisíti.

Apróhirdetéseket

központi irodánkban s eredeti nyugalom mellett még a következő fiókokban lehet feladni:

I. kerület.

Vár Polatschek Lajos dohánycsemege, Stark Ferenc könyv- és zeneműkereskedése. I. ker., Krisztina-tér 7. Döbrentei-tér 5. özv. Hosszai Józsefné tudósító és hirdetési iroda.

II. kerület.

Fő-utca 2. sz., Toldi Lajos könyvkereskedése.

IV. kerület.

Kálvin-tér 2., Engelmann M. gyorsrajtonyomdája, Papp-utca 8. Stark Nándor könyvkereskedése. Várműhely-tér 14. Györi Vilmos dohánycsemege, Kecskeméti-utca 14. Szántó Mór dohánycsemege, Egyetem-tér 5. özv. Schneider Imréné dohánycsemege. Ferenciek-tere 9. Szénási Béla papírkereskedése. Párisi-utca 7. Tusák Józsefné dohánycsemege. Pötöly-tér 3. Nemetsék A. J. újságarudája. Várműhely-tér 6. Jöng Lujza dohánycsemege.

V. kerület.

Erzsébet-tér 13., Klein Armin dohánycsemege. Lipót-körút 26. Gross Etel dohánycsemege. Lipót-körút 8. Schödl Gyula dohánycsemege és postagyűjtőhely. Dorottya-utca 13. Weil Vilmos dohánycsemege. Szabadság-tér, Tüzsdapalota. Fűzfő-utca 5. dohánycsemege. Nádor-utca 26. dohánycsemege. Marokói-utca 2. sz., Földes Arminné.

VI. kerület.

Teréz-körút 54., Breuer növény- dohánycsemege. Andrassy-utca 48. Rohonczy Ilona dohánycsemege. Andrassy-utca 38. Berkovits Nándor dohánycsemege. Szerecsen-utca 1. Spielmann Maria dohánycsemege. Teréz-körút 2. sz., Zala Mór zeneműkereskedése. Andrassy-utca 4. Zipser és König zeneműkereskedése. Andrassy-utca 50. özv. Reisz J.-né dohánycsemege. Váci-körút 65. sz. özv. Bleuer Arminné. Andrassy-utca 26. özv. Steiner Ignacné dohánycsemege. Teréz-körút 30. Prager Cecilia dohánycsemege. Szonyi-utca 17. sz., Weitz Jenny dohánycsemege.

VII. kerület.

Aréna-utca 44., Gang Adolf papírkereskedése. Baross-tér 20. özv. Grünhut Mórné dohánycsemege. Rákóczi-utca 50., Jambrikovits dohánycsemege. Király-utca 1. sz., Örczy-ház, Popper Izidorné dohánycsemege. Király-utca 69. özv. Schlessinger Vilmosné dohánycsemege. Erzsébet-körút 2. özv. Kálmán Lajosné dohánycsemege. Erzsébet-körút 51. özv. Zwilling Mórné dohánycsemege. Erzsébet-körút 7. Weisz Jenőné dohánycsemege. Erzsébet-körút 54., Braun Janka dohánycsemege. Damjanich-utca 39., Wellisch Miksa papírkereskedése.

VIII. kerület.

Muzeum-körút 18., Kernberg Rozália dohánycsemege. Kun-utca és Teleki-tér sarkon, Medák H. Mária fűszerkereskedő. Üllői-utca 46. Kartschmaroff J. dohánycsemege. Muzeum-körút 2. ifj. Nagel Ottó könyvkereskedése. József-körút 50., Reisz Henriette dohánycsemege. Rákóczi-utca 1., Soproni V. dohánycsemege. Práter-utca 19. Szalma Aranka dohánycsemege. Baross-utca 81. szám, Schulez Adolf dohánycsemege. József-körút 83. sz., Gangli Anna dohánycsemege. Rákóczi-utca 57. sz., Kirschbaum Edéné dohánycsemege.

IX. kerület.

Üllői-utca 83., Richter Lipót papírkereskedő.

X. kerület.

Köbánya, Liget-tér 2. szám, Novotny Irma.

Ujpest.

Arpád-utca 10. özv. Deucht Teréz hírlapfelüsitő. István-utca 10. sz., Márton Kálmán nagyüzeme. Arpád-utca 25., Radnai Mór. Valamint minden

Hirdetési iroda.

Levelezés

„Royal“ jelögre azt válaszolom Tarhonyay urnak, hogy igenis megismerkedni hajlandó vagyok, de nem önnel, tudja?? 01012

Házasság

Házasságokat ingyen közvetít „Házasságlandok Újságja“. Budapest, Lilliom-utca 64. Kérjen mutatványszámot. 10059

Állást keresők

A t. c. gazdaközönség és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodám. Gazdatisztok, gépészek, kovácsok, molnások, szeszfőzők, kertészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetek. Krakauer Armin, VI., Nagymező-utca 25. szám. Telefon 94-76. 10.003

Betöltendő állások

Pályázatok
Könyvelői, pénztárosi, irrodavezetési, gazdasági, erdőészeti, gépészi, rakományok, levelezési, rakatárnyelvi, főnökök, szeszfőzői, vegyészeti, mérnöki, rajzolói, és még sok más felbűntető szakmában válogatott személyzet részére. Bővebbet az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Magyar benne
jó bizonyítványokkal 32 éves ügyvezető mellett keresetük, előnyben részesül, ki szabványos varrások árát ajánlatok „Jó ház“ jellegű alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 101

Ellenőri,
raktárnoki, felügyelői és pénztárnoki állás betöltendő. Pótlételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Kiadóhivatal Budapest, Nap-utca 13.

Gazdaságba
intézőtisztai, segédtisztai, kocsári, kertészeti, gépészi és irnoki állások betöltendők. Pótlételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Oktatás

Cimbalom-tanítónő
tanít kitaláló módszer szerint kottából, vagy cigányosan mérsékelt áron, úgy saját lakásán mint házon kívül. H rom hónap alatt biztos eredmény. VII., Ovoda-utca 19, III. em. 32. 866

Stenográfia

Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíróiskolája a

„STENOGRÁFIA“ országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépiróskola. Kereskedelmi szak-tananyagok.

VII., Kazinczy-utca 8. I. em. (Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.) 10021

Gyorsírás,
(Gabelsberger-) gyorsíró nőiskolája, kiképzés után állást garantál. Németül tudók tandíj-kezdményben részesülnek. Irógépképzés díjmentes. Kristóf-tér 2. 126

Gabelsberger-

Markovits-rendszerű magyar-német levelező és vita-gyorsírás, gépirás, az összes használatban levő rendszerekben, biztos sikerrel tanulhat a „Merkur“-tanfolyamon, Hájós-utca 15. szám. (Andrassy-ut közepében.) Tanítás egész nap, állásban levőknek egész este 10 óráig. Ingyenes állás-közvetítő és gyakorló órák. Igen mérsékelt tandíj, mely kisebb részletekben törleszthető. Nyilvános vizsgák. Jelentkezési naponként. Kérjen tájékoztatást. 137

Butor

Régi butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3. sz., főemelet. Vétel és eladás. Polgári, urasági berendezések, keleti szőnyegek, csillárak, tükrök és régiségek, 30 százalékos megtakarítás. Telefon 82-13. szám. 133

Uj rendszerű BUTORHITEL.
Butorok esztétikus és legjobban kivitelben kaphatók készpénzzel v. banknál törleszhető részletekkel BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékű egy bank feletti nekünk ki, a vevő tehát a banknak maradása, míg által a butort mindenkinek készpénz-árban számíthatjuk. A bankkölcsönt sem részjegyzés sem egyéb költség nem terheli.

Butorok

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, búrgarnitúrok előadása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e. (Kazinczy-utca sarkon.)

Adás-vétel

Eladó
jókabban lévőülő gyermek-kocsi. József-körút 40. II. 9. 129

Sürgős
megvételre keresek pianinót, esetleg kis zongorát tanuláshoz. Királyhegy-utca 5. sz.

1907-iki fiatal
szárnyas! Jótállás az élve megérkezést, bérmentve, utánvétellel. 7 drb. nagy kővér tyúk 3 ftt 20 kr., 4 drb. nagy kővér óriás kacsa 3 ftt 20 kr., 3 drb. nagy kővér óriás slud 5 ftt 85 kr. Kérlek német levelezést. G. Garten, Skalat, Nr. 280. (Ausztria.) 139

Lakás

Lakást,
butorozott szobát, bármely célra, berendezéssel is, mindenféle bérhelyiséget gyorsan és egyenlő díjért közvetít a lakásbérhelyiség közvetítő csak V. Gresham palota Fűzfő-utca 2. Telefon 51-08. Minden bérhelyiséget nyilvántartva. Prima referenciák. Bérbeadóknak és bérletnek teljes garancia. 114

Magános hölgnél
csinosan butorozott egy-másba nyíló szoba minden kényelemmel ellátva mérsékelt árbán azonnal kiadó Teréz-körút 7. II. 4. szám.

Butorozott szobák
a Klinikánál, Knežits-utca 5. h. tenként 5 koronáért kiadó.

Lakótársnő
kerestök fiatal leány mellé teljes ellátással és zongorahasználattal. Király-utca 28. III. 54. 305

Péncz

Egyetemi hallgatóknak,
tanároknak, tanítóknek pénzkölcsönt közvetíték utolagossal díjazással, törvényes kamattal. Groszmann József, Gróf Károlyi-utca 14., földsz. 1. Válaszbélyeg. 136

Annuitásos
hisztivelkölcsön. A legújabb, legelőnyösebb kölcsön előjegyzés és életbiztosítás mellett. 1000 kor. után fizetendő tőke és kamat egyben havonként 7 kor. 45 fillér. Régi kölcsönök konvertáltatnak olcsóbb és magasabb összegre, köztisztviselőknek, katonatisztéknek, nyugdíjkezes magánhivatalnokoknak is egész Magyarországon. Kezes nem kell. Bővebbet Staudner Adam, Budapest, Váci-körút 31. szám. 17732

Pénzkölcsönt

4 korona törlesztésre folyósítottatok vidékre is. Hivatalnokoknak, kereskedőknek, iparosoknak, segédeknek, munkásoknak, vasutasoknak, nyugdíjasoknak kezes nélkül is. Singer, Budapest, O-utca 30. Válaszbélyeg. 140

Személyhitelt

bármily foglalkozással bíró hitelképes egyéneknek. Jelzálogkölcsönt házakra, telekekre, építkezésekre, első, második és harmadik bekebelezésre. 4 százalékos kamatu törlesztéses pénzkölcsönt földbirtokra, 65 évig terjedhető visszafizetésre, ugyszintén tisztviselőkölcsonöket gyorsan közvetít Both Dezső intézete, Budapest, Rottenbiller-utca 1. szám. (Válaszbélyeg.)

Gyors

pénzkölcsönt váltóra aznap kieszközli Pless A. Rákóczi-ut 64. III. 21. 125

Állami és városi
tisztviselőknak, tanároknak és tanítóknak októberi illetményeit kezes nélkül azonnal folyósíttatja Pless A. Rákóczi-ut 64. III. 124

Pénzkölcsönt

vidékre is 2 nap alatt banktól, privátból októberi nyugdíj vagy fizetésre azonnal. Singer, Huszar-utca 1. Válaszbélyeg. 120

Tisztviselőkölcson!
Állami, megyei, városi hivatalnokok, vasutasok, tanárok és katonatisztéknek, 15-20 évi amortizációra, fizetés-előjegyzésre a legmagasabb összegű utolagossal díjazás mellett eszközlöm tizenegyet nap alatt, kezes nélkül. Konvertiót a legelőnyösebb feltételek mellett bonyolítok le. Szenes A., országos hitelkölcsönvállalata, Erzsébet-körút 22. 131

Készpénzkölcsönt
tisztességes uton adunk, lehetőleg rövid uton minden rendelkezésünkre álló hitelképes egyéneknek olcsó kamattal, heti egy korona törlesztésre, kezes nélkül is. Ha kezesre volna szükség, azt is szerzünk. Általános hitelszerző vállalat. Bejegyzett cég. Dohány-utca 90. 113

Személyhitelt
magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2-3 havi lejáratú. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvényszerűsággel, nem szövetkezettől. Márton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefonszám 84-66. Betáblázásokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamattal. 10.005

Különféle

Elveszett
egy készitaska a Kelenhegyi-uton a Ferenc József-hídig. Tartalma 80 kor. A megtaláló jutalomban részesül. József-utca 15. III. 42. 141

A harzi éneklő kanarík
ez évi székfűtése megkezdett és a Sötör-telje-terzsből és tenyésztekből raktáron vannak melyhangú énekesek. Előcsen. 10 ftt. 1. oszt. 8 ftt. 11. oszt. 6 ftt. 11. oszt. 5 ftt. 11. oszt. 3 ftt. 11. oszt. Tenyészteknét 1 ftt. Jótanács állapokban való megérkezéért. 10 napi próbaidő. Argyezék ingyen. Ignaz Sauer, Heistadt, Erzeberge, a cs. kir. állambiztonsági szállítója. Kitalított cég. 10099

Egy háztartásban so
hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz

mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

„Diadal“-sósorszesz
mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Ripp-féle gyógykenőcs
csel. Számos köszönőirat. Dohoz K 2.50 kapható a gyógytárakban. Arwin Ripp, Dresden 7. Főraktár: Török József Budapest, Király-utca 12. és Andrassy-utca 23. 10037

Majthényi Béla
droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

A betegszoba

levegőjének javítására és fertőtlenítésére legalkalmasabb és legkellémesebb szobafűtési szer a MAJTHÉNYI-féle

Kárpáti törpefenyőillat.

Egy üveg ára 80 fill., 2 és 4 K. Nikkel porlasztó cső hozzá 50 fill. Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

BUTOR

teljes lakberendezéseket, készpénzzel és banknál törlesztendő havi részletekre legelőnyösebb szállít: BARTOK FARKAS butornagykereskedő BUDAPEST, VII., Király-utca 13. sz. Gozsdu-palota, II. és III. udv.

HITELOSZTÁLY
üzetést feltételei:
300 koronáig havi 10 kor.
500 " " " " 15 kor.
600 " " " " 20 kor.
1000 " " " " 40 kor.
Előleg 5% - Szabott árak, ugyanazok mint készpénzfizetésnél. - Szállítás vidékre is. Felvilágosítás díjmentesen. Album 1 korona.

Női óvszer.

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szoroglatot

Melussa-Ovale.

Mi ta oktatással ergült K. 2.40. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. székfűtési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10010

30 korona

finom szövettől divatos férfiföltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hazai Versenyszabóság“ Budapest, VII., Thököly- (Csömöri)-ut 3. szám I. em. - Vidékre minták bérmentve.

Urak!

Fel a szemekkel!
A világon egyedülálló magánkezelés, a férfiero azonnali helyreállítására a Cr. Lückesch Floricithin-tabletták által. Oktatás 3-szoros. Minta és oktatási füzetke 40 fillér. Kapható minden gyógytárban és droguériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. székfűtési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10100a

Sömört,

korpa-sömört, száraz és nedves szakácsömört, bőrkütséket, a bőr gyöngyököse felrepedését is, nyitott lábsebeket, új vagy régi sebeket, daganatokat, rosszindulatú újbirtalmakat, mirigydaganatot és gyuladást stb. gyakran nehéz eltávolítani. Mindenkinek azoknak is, segélyt nem találhat, ajánlható, hogy tegyenek kísérletet a főkitaltárszeiben 1806. óta ismert rég bevált Ripp-féle gyógykenőcs

Női Kalap Bazar

az új kalapvásári rendszert bevezette, hol Modell alakok darabja 15 krajcar. Fregoli Formák melyek átvonhatók m. színben 20, 35, 50 kr. és minden kalapok legizesebb díszítése - divatlap után is csak 50 kr. ALAKITÁSOK a legújabb formákra gyárilag elkészülnek. 10063

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Majthényi Béla

droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

35 korona

egy divatos férfiföltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapjuszövetekből. FRIED ARMIN szabómesternél Budapest, Váci-körút 39 H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabásom költségesen odautazik.

Magyar Otthon

PENZIÓ VIII Főherceg Sándor-u. 30 Elsőrangú szigoruan esaládi otthon. Mérsékelt árak. Kitűnő és olcsó konyha. Képviselek Művészek Irók Családok Tanulók Magánosok kedvelt és állandóan pártfogolt otthona. Villanyvilágítás. Rézágak. Tűkrös szekrények. FÜRDŐK. LIFT.

A legdurvább kéz

is bársonysimává lesz a Majthényi-féle Lanolin-crème használatá után. Egy tubus ára 50 fill. Egy tégye ára 1 kor. Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Hallotta már?

hogyan Nős ember ma már nem p naszkodhat mióta a hírnevről elismert Női Kalap Bazar az új kalapvásári rendszert bevezette, hol Modell alakok darabja 15 krajcar. Fregoli Formák melyek átvonhatók m. színben 20, 35, 50 kr. és minden kalapok legizesebb díszítése - divatlap után is csak 50 kr. ALAKITÁSOK a legújabb formákra gyárilag elkészülnek. 10063

„Diadal“-sósorszesz

mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. Kis üveg ára -40 fill. Közép " " -90 " Nagy " " -150 " Főraktár: Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várműhely-körút 15.

Egy háztartásban so

hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal“-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő